VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIX. évfolyam
8652. szám
8 oldal 30 bani
Csütörtök
1973.
január 18

Nicolae Ceaușescu elvtárs munkalátogatásra utazott Vaslui és Iași megyébe

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, az Államtanács elnöke szerda reggel munkalátogatásra utazott Vaslui és Iași megyébe.

A pártfőtitkárt elkísérik Gheorghe Pană, Dumitru Popescu és Aurel Duca elvtársak.

A bukaresti Băneasa repülőtéren a következő elvtársak búcsúztatták az elutazókat: Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Gheorghe Cioară, Florian Dănălache, Petre Lupu, Gheorghe Stoica, Ștefan Voitec, Iosif Banc, Cornel Burtică, Miron Constantinescu, Ion Ioniță, Ion Stănescu, Ștefan Andrei.

Indulásra kész az újtípusú, rövidtávú közlekedésen használt elsőosztályú személyvagon.

Nicolae Ceaușescu elvtárs látogatása Vaslui és Iași megyében

1973 a nagyszerű munkavállalás — határidő előtt az ötéves tervet! — teljesítésének döntő esztendejeként lépett az ország életébe. Merész célkitűzés, méltó népünk nagy tetteihez és hatalmas alkotó energiáihoz, népünkéhez, amely sokkal inkább, mint bármikor, minden munkanapot újabb győzelemmé kíván avatni a szocialista Románia szüntelen felvirágoztatása szolgálatában.

A párt hívó szavára, a X. pártkongresszuson és az Országos Konferencián megjelölt nagyszerű távlatoktól lelkesítve, a dolgozók azzal a hő óhajjal kezdték az új esztendőt, hogy minden erejükkel munkálkodnak a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépítésén. Január első felének eredményei ékesszólóan tanúsítják a hazafias verseny lendületes kibontakozását, meggyőzően bizonyítják, hogy reális lehetőségek vannak a terv maximális előirányzatainak teljesítéséhez, túlszárnyalásához. Az örvendetes eredményekhez e szép moldovai tájakon is maradéktalanul hozzájárultak az anyagi és szellemi javak alkotói, mindazok, akik január 17-én, szerdán nagy örömmel vendégül látták körükben pártunk és államunk szeretett vezetőjét, Nicolae Ceaușescu elvtársat.

A pártfőtitkárt munkalátogatására elkísérték a következő elvtársak: Gheorghe Pană, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Dumitru Popescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára, Aurel Duca, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja.

Mint bárhol az országban, Nicolae Ceaușescu elvtárs látogatása itt is jelezte: a munkások és parasztok, értelmiségiek, fiatalok és idősebbek egyaránt mélyen ragaszkodnak a párt és az állam bel- és külpolitikájához, szeretettel és odaadással viseltetnek a párt iránt, és az iránt, aki a nemzet sorsát szívén viselve, a legmesszebbmenő felelősségérzettel gondoskodik a dolgozók munka- és életkörülményeiről, állandóan körükben tartózkodik. A látogatás közvetlen dialógus volt a bîrladi, vaslui, pașcani-i kohászokkal, gépgyártókkal, konfekcióipari munkásnőkkel, építőkkel és szerelőkkel, faipari munkásokkal, műépítészekkel és tervezőkkel, párt- és állami aktivistákkal. Már a szakmák egyszerű felsorolásából fogalmat alkothatunk magunknak a felkeresett objektumok, a felmerült problémák sokrétűségéről, de arról is, hogy az ipari fejlődés, az anyagi és emberi erők intenzívebb, magasabb fokú kiaknázása folytán mennyit változott a világ itt, ahol egykor „semmi sem történt".

A főtitkár, az őt jellemző melegséggel és közvetlenséggel elbeszélgetett az emberekkel, akik őszintén kifejtették véleményüket, ismertették örömeiket és problémáikat, beszéltek akcióikról és kezdeményezéseikről, javaslatokat tettek a dolgok orvoslására, miként azt a párt a mindennapi életben meghonosította, hogy a szocialista demokrácia szellemében a dolgozók kettős minőségükben — mint termelők és a termelőeszközök tulajdonosai — részt vegyenek a gazdaság, a társadalmi élet, az állam vezetésében. Az útmutatások, amelyeket Nicolae Ceaușescu elvtárs ezalkalommal is adott, újabb távlatokat tártak fel a meglátogatott munkaközösségek tevékenységében, újabb sikerekre ösztönözve őket. A párt és az állam vezetőjének látogatása és találkozói valóságos munkatanácskozások voltak több tízezer részvevővel.

E találkozókat a dolgozóknak az az elhatározása jellemezte, hogy valóra váltják a pártfőtitkárnak a KB múlt év novemberi plénumán tartott expozéjában foglalt útmutatásait az egész gazdasági tevékenység minőségi színvonalának emelésére, hatékonyságának növelésére, valamint a mostani látogatás alkalmával adott indikációit.

A pártfőtitkár Vaslui megyei munkalátogatása a reggeli órákban kezdődött Bîrladon, a megye fő ipari központjában.

A Nicolae Ceaușescu elvtársat, a többi párt- és államvezetőt hozó különhelikopter a municípiumi stadionban száll le. A helybeliek és a környékbeliek népes tömege hallatlanul lelkes és örömteljes fogadtatásban részesíti a pártfőtitkárt. Számos üdvözlő jelszó látható az emberek feje felett, ütemesen visszhangzik: Ceaușescu — RKP!, Ceaușescu és a nép! Gheorghe Tănase elvtárs a Vaslui megyei pártbizottság első titkára üdvözlő szavakat mond.

Fegyveres erőink katonáiból, hazafias gárdák tagjaiból és ifjúsági honvédelmi alakulatok tagjaiból összeállított egység tiszteleg fegyveres erőink főparancsnoka előtt. Elhangzik Románia Szocialista Köztársaság állami himnusza. Nicolae Ceaușescu elvtárs ellép a díszőrség előtt.

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a többi párt- és államvezető a stadionból a tömeg lelkes tapsa és éljenzése közepette a város központja felé veszi útját.

Bîrlad, az ősi moldovai település az ipari központok sajátos sürgés-forgásával, az új épületektől szegélyezett modern utcák lázas forgatagával köszönti az érkezőket.

A vendégek először a Konfekciógyárat, az ország egyik legnagyobb ilyen egységét keresik fel. Főként gyermekfehérneműt és iskolai egyenruhákat készítenek itt. A házi kiállításon a látogatók megismerkednek a fontosabb gyártmányokkal, a gyár eddigi sikereivel és fejlődési távlataival.

A vendéglátók elmondják, hogy az elmúlt évben az egység kollektívája becsülettel teljesítette a szocialista versenyben tett vállalásait, 48 millió lejjel teljesítette túl a tervelőirányzatot és 3 millió lejjel a nyereségmutatót. Az ötéves terv első két esztendejében elért tervtúlteljesítések lehetővé tették, hogy az egység kollektívája negyedéves előnyre tegyen szert. Az elért eredmények, a gépek, a munkaidő teljes kihasználása és a munkatermelékenység emelése alapján a gyár szorgalmas és fiatal kollektívája megfogadta, hogy csupán 4 év alatt teljesíti az ötéves tervet, beleértve az export-előirányzatokat is. Ennek megfelelően az 1973. évi terv 53,7 százalékos növekedést irányoz elő az ötéves terv eredeti feladataihoz képest. Iosif Steinbach, a bukaresti konfekcióipari fővállalat vezérigazgatója, aki jelen van a gyárban, tájékoztatja Nicolae Ceaușescu elvtársat, hogy megteremtették a feltételeket az ötéves terv 4 év alatti teljesítéséhez az egész fővállalatban. Teodor Frățeanu mérnök, a vállalat igazgatója tájékoztatja Nicolae Ceaușescu elvtársat, hogy a gyermekeknek és az ifjúságnak szánt konfekció változatosabbá tételére és minőségének javítására kijelölt pártfeladatok megvalósítása érdekében az év folyamán több mint 300 új modell gyártását kezdik meg a pia-

(Folytatása a II. oldalon)

2 000

A Jóbarát —, a pionírok jó ízléssel szerkesztett színes nyomású folyóirata — érdekes kérdőívvel lepte meg idei első számában olvasóit. A kis pirosnyakkendősöknek többek között olyan kérdésekre kell válaszolniok, hogy milyennek képzelik a harmadik évezred egyik munka-, illetve pihenőnapját? Fel szeretnének-e valamit találni? Milyen felnőtt, avagy gyermekrossz-tulajdonságok eltűnését várják a kétezredik esztendő beköszöntésétől stb., stb. s a legrátermettebb válaszokat nemcsak díjazni kívánja a folyóirat, hanem a Kriterion kiadóval közösen könyvet is szeretne szerkeszteni a megadott válaszok alapján. A kérdőív ötletes, a beérkező válaszok minden bizonnyal tanulságos dokumentumot jelentenek majd a jövőben, mi is biztatni kívánjuk hát az iskolásokat, hogy fogjanak tollat

PRO és KONTRA

s váljanak társszerzőivé a tervezett kötetnek. Ugyanakkor elgondoljuk, milyen hasznos lenne, ha egy-egy népszerű folyóiratunk a felnőtteknek is feltenne hasonló kérdéseket, hisz valljuk be, a napi hajrában, a hétköznapok sűrű, azonnali tennivalói között olykor megfeledkezünk arról a gyors iramról, melylyel az a bizonyos harmadik évezred közeledik s félő, hogy itt-ott nem teszünk meg mindent, hogy terveink, álmaink valóra váljanak. És itt korántsem csupán a technikai dolgokra gondolok. A gyerekekhez többek között ilyen kérdéseket is intéztek: mit tettél osztagodért? (értsd: azért a munkaközösségért, melyben dolgozol) az emberiség milyen nagy létproblémájának megoldását várod a 2000. esztendőtől, s te melyikhez kívánsz hozzájárulni?

Azt hiszem, az ilyen kérdések bennünket is meggondolkoztatnának.

S talán — sajnos — olyan embertársaink is lennének, akiknek nem lenne mit válaszolniok.

K. S.

Képünk a Sirial Ioan Slavici múzeumban készült. Lapunk IV. oldalán: 125 ÉVVEL EZELŐTT SZÜLETETT IOAN SLAVICI.

Nicolae Ceauşescu elvtárs látogatása Vaslui és Iaşi megyében

(Folytatás az I. oldalról)

ci alap céljaira. A minisztérium, a fővállalat és a vállalat vezetőségével folytatott beszélgetés során a pártfőtitkár szorgalmazza az exportra szánt termelés változatosabbá tételét, hogy a bîrladi vállalat védjegyét viselő áruk még több piacra hatoljanak be. Ez nyilvánvaloan megköveteli hogy lankadatlan figyelmet fordítsanak a minőségre. A vendéglátók elmondják, hogy minden feltételt megteremtettek ahhoz, hogy a rövidesen beinduló új gyárrész hat hónappal határidő előtt elerje a tervezett parametereket.

A vállalat munkásnői meleg fogadtatásban részesítették a párt főtitkárát és a többi párt- és államvezetőt az egész üzemlátogatás alatt.

Nicolae Ceauşescu elvtárs melegen gratulált a gyár munkaközösségének a négy és fél év alatti tervteljesítésre tett vállalások terén elért eredményekhez.

A bîrladi látogatás következő állomása a csapágygyár. A bîrladi csapágygyár a brassóival együtt annyit termel, hogy fedezni tudja az ország egész szükségletét és még exportra is jelentős mennyiség marad. Termékeit a földgömb több mint 50 országában ismerik.

Mircea Simovici mérnök, a gyár igazgatója maket előtt ismertetti Nicolae Ceauşescu elvtárssal, hogyan valósították meg azokat az útmutatásokat, amelyeket a főtitkár legutóbbi látogatása során adott arra vonatkozóan, hogy a gyár növelje hozzájárulását a hazai gépipar fejlődéséhez. Javában folyik egy új csarnok építése, amely a gyár profilját rendkívül nagy sorozatú kis csapágyakkal egészíti ki; e csapágyakat széles körben felhasználják a gazdaság különböző szektoraiban. Amikor ez az egység, valójában egy új gyár, a tervezetben előirányzott teljes kapacitással fog termelni, évi 30 millió csapágyat állít majd elő, úgy, hogy az ötéves terv végén a vállalat össztermelésének értéke 2,6-szeresen növekszik 1970-hez viszonyítva.

A koncentráció és a specializálás biztosítása, a gazdasági hatékonyság növelése céljából Nicolae Ceauşescu elvtárs a szakminisztérium vezetőségének, a megyei és a helyi párt- és állami szerveknek a figyelmébe ajánlja, hogy a csapágygyárat új egységeivel és az automatizálási vállalattal vonják össze egységes vezetésű üzemmé.

A párt- és államvezetők ezután megtekintik a gyártási csarnokokat. A vállalat igazgatója Nicolae Ceauşescu elvtárs tudomására hozza a csapágygyártóknak azt az elhatározását, hogy határidő előtt teljesítik az ötéves tervet.

— Mit értsünk határidő előtti teljesítés alatt? — kérdi Nicolae Ceauşescu elvtárs.

— Hat hónapot, főtitkár elvtárs — válaszolják a vendéglátók.

— A konfekciógyárban dolgozó elvtársak elmondták, hogy négy év alatt fogják teljesíteni az ötéves tervet. Lehet versenyre kelni velük — mondja Nicolae Ceauşescu elvtárs.

A körben álló munkások lelkesen tapsolnak. Több helyről hallatszik: Mi is le tudjuk rövidíteni a határidőt. Meg is tesszük!

A vendéglátók elmondják, hogy a év első napjaiban több csapágytípus gyártását kezdték meg a Roman tehergépkocsi, a Dacia—1300 személygépkocsi és a hengermüvek számára.

Nicolae Ceauşescu elvtárs, az üzemcsarnokokban elbeszélget a fővállalat és a gyár szakembereivel, megáll több munkahelyen. Megállapítja, hogy az üzemben beköltő utakra is területeket pazarolnak, hogy a gépeket és berendezéseket jobban kihasználhatják, s felhívja figyelmüket a terület gondosabb kihasználásának, a munkaráfordítás és a fémfogyasztás csökkentését, a munka termelékenység növelését, a csapágyak műszaki és minőségi mutatóinak javítását lehetővé tévő korszerű technológiák alkalmazásának szükségességére.

A szerelőosztályon a pártfőtitkár rámutat, hogy ide még be lehet állítani egy gépsort. A vállalat vezetősége megfogadja, hogy az útmutatásnak megfelelően fogja kihasználni az osztály területét. A párt főtitkára utasítást ad arra is, hogy a gyár fejlesztését és korszerűsítését oldják meg saját erejükre támaszkodva, a gyárban tervezett és kivitelezett gépekkel, felszerelésekkel, mert ehhez jó tapasztalattal rendelkeznek. Az esztergaosztályon Nicolae Ceauşescu elvtárs megáll Gheorghe Stratulat mester munkapadjánál, elbeszélget vele s a többi munkással a tervfelbontásról, a termékek minőségéről. Ecaterina Balmaş minőségellenőrrel beszélgetve, Ceauşescu elvtárs érdeklődik a munkafeltételekről, a munkások jövedelméről.

A látogatás végén Nicolae Ceauşescu elvtárs, a jelenlévő iparépítkezési miniszter helyetteséhez, a helyi párt- és állami szervekhez intézve szavait ajánlja, biztosítsák a megfelelő feltételeket ahhoz, hogy legalább három hónappal hozzák előre az új iparcsarnok üzembehelyezési határidejét, alakítsanak szerelőcsoportokat a gyár technikusaiból és munkásaiból, s ezek dolgozzanak az új objektum szerelésén és üzembe helyezésén. Ezek a csoportok, szabad idejükben is dolgozva, pótlólagos keresetekre tennének szert.

Ismét Bîrlad utcáin. A lakosok ezreinek tapsa közepette a gépkocsisor elindul a municípiumi stadion felé, ahonnan Nicolae Ceauşescu elvtárs, a többi párt- és államvezető külön helikopteren Vaslui felé veszi útját.

Az elnöki helikopter, amelyen Nicolae Ceauşescu elvtárs utazott, Vaslui központjában egy sporttelepen száll le. A lakosok ezreinek tapsa közepette a helyi párt- és állami szervek vezetői melegen üdvözlik a pártfőtitkárt, a többi vendégeket. A hagyományoknak megfelelően szép moldovai népviseletbe öltözött fiatalok kenyeret és sót nyújtanak át. A lakosok ezrei hosszasan éljeneznek, ütemesen kiáltozzák: Ceauşescu—RKP!, Ceauşescu—RKP! A pártfőtitkár barátságos integetéssel válaszol a tömeg üdvrivalgására.

A vaslui látogatás a bútorgyárban, ebben az 1968-ban üzembe helyezett korszerű ipari egységben kezdődik.

A gyár bejáratánál várakozó sok száz munkás lelkes fogadtatásban részesíti Nicolae Ceauşescu elvtársat.

A szerelőosztályon, akárcsak az egész gyárban, mindenütt pannók, jelszavak grafikonok jelzik, hogy a munkaközösség fő törekvése: az ötéves terv előirányzatainak határidő előtti teljesítése. A házigazdák elmondják Nicolae Ceauşescu elvtársnak, hogy az év első napjaiban átszervezték a termelési folyamatot s ennek eredményeként hozzávetőleg 20 százalékkal fog növekedni a termelés az előirányzatokhoz viszonyítva.

A párt főtitkára elismerően szól az ötletes megoldásról, amely a termelékenység növelése mellett a termelési terület jobb kihasználását, új gépek beállítását is lehetővé tette.

A kollektiv gondolkodás eredményeként született meg egy másik gyártási vonal a 2-es számú kikészítő osztályon. A saját erőből létrehozott új gyártási vonalnak köszönhetően 12 százalékkal nőtt a termelékenység, és több munkás felszabadult.

A panelcsiszoló részleg a vendégek a szintén házi gépgyártással előállított nagy termelékenységű éllapvágó-gép működését figyelik.

Nicolae Ceauşescu elvtárs pozitivan értékeli a részleg dolgozóinak azt a törekvését, hogy nagy hatékonyságú új gépeket és berendezéseket állítanak elő és fokozott alkotó erőfeszítésekre ösztönzi őket.

A továbbiakban a vendégek egy másik kikészítő osztályt tekintenek meg.

Mint mindenütt a látogatás során, itt is a munkásnők és munkások nagy szeretettel veszik körül és éljenzik a párt főtitkárát Vasilica Ioanie technikus szép vörösszegfű-csokrot nyújt át Nicolae Ceauşescu elvtársnak, s ugyanakkor munkakollektívája nevében vállalja, hogy becsülettel, határidő előtt teljesítik az ötéves tervben rájuk háruló feladatokat.

A továbbiakban a vendégek megtekintik a panelelőkészítő és a bútorszabászati osztályt.

Nicolae Ceauşescu elvtárs megáll néhány pillanatra és nézi, hogy a szakmai tevékenységben élenjáró Gh. Alexa brigádvezető és Gh. Murgu munkás milyen nagy ügyességgel végzi a gyártási műveleteket.

Végül egy szemléltető kiállítás megtekintésére kerül sor, amely bemutatja a vaslui gyár, valamint a iasi-i faipari kombinát legjellegzetesebb gyártmányait.

Mihai Rotaru mérnök, az egység igazgatója a gyár makettje előtt magyarázatokat ad a kollektíva jelenlegi és jövőbeli teendőiről. Elmondja, hogy a vállalat jó hírnévnek örvend, termékeinek 90 százalékát exportálja. Arra számítanak, hogy ebben az évben, 1972-höz viszonyítva, megduplázódik a külföldön eladott termékmennyiség.

A főtitkárral ismertetett további törekvések a termékválaszték javítására, a termelést és a minőséget nagyban befolyásoló nyersanyagok és segédanyagok bevezetésére, a termelési terület jobb kihasználására, az exportpiac bővítésére, a kollektiva szakmai továbbképzésére irányulnak.

— Hogyan értékelik az önök termékeit? — kérdi Nicolae Ceauşescu elvtárs.

— Eddig nem kaptunk reklamációt egyetlen megrendelőtől sem; mondja az igazgató, s hozzáteszi, hogy a vállalat az ölödik Bukaresti Aruminta-vásáron (1971) díszoklevelet kapott a bútorok minőségéért.

— Ez jó — mondja Nicolae Ceauşescu elvtárs — gratulálok, és újabb sikereket kívánok.

Vaslui lendületes gazdasági fejlődéséről tanúskodik a város délnyugati övezetében épülő ipartelep.

Az ipartelep, a pártfőtitkár 1970 májusában adott útmutatásának megfelelően, magaslaton épül, hogy védve legyen az esetleges áradásoktól. A három évvel ezelőtt megtervezett ipari övezet ma már mind jobban körvonalazódik.

A vendégek rövid időre megállnak a leendő ventilátorgyár építőtelepén, amely az ipartelep központja lesz.

Teodor Budei elvtárs, a Vaslui megyei néptanács elnöke elmondja, milyen stádiumban vannak az építkezések. Az ipartelep 185 hektáros.

A vendéglátók tájékoztatják Nicolae Ceauşescu elvtársat, hogy a szigetelőanyag-gyár részben már meg is kezdte a termelést.

A vendéglátók és a vendégek élénk párbeszédet folytatnak a pannók előtt. Ioan Avram elvtárs, nehézgépipari miniszter rámutat, hogy javítani kell az eredetileg tervezett profilt, integrált gépgyártó ipartelepet kell létrehozni közös osztályokkal.

A párt főtitkára kéri, hogy e javaslatokat minél előbb véglegesítsék és terjesszék elő jóváhagyásra, hogy már eszerint lehessen folytatni az építést.

Az építőtelepen sok száz építő lelkesen éltette pártunk és államunk szeretett vezetőjét.

Nicolae Ceauşescu elvtárs kezet szorít egy csoport építőmunkással és további sikert kíván mindannyiuknak.

A városba visszatérve, a párt főtitkára és a többi vendég újból megáll Vaslui központjában. Most is a lakosok ezrei éljeneznek nagy lelkesedéssel. Nicolae Ceauşescu elvtárs valóságos élősövény között megy át, s közben barátságosan integet az éljenző sokaságnak.

A Közigazgatási Palotában Nicolae Ceauşescu elvtársnak pannók és makettek előtt bemutatják Vaslui városrendezési tervvázlatát.

Ezután a vendégek megtekintik a szakszervezetek új művelődési házát. A pártfőtitkár elismeréssel nyilatkozik a korszerű művelődési hajlékról, és azt ajánlja, használják fel behatóan minél változatosabb kulturális és nevelő célú rendezvények megtartására.

Az új városközpont szép főterén Nicolae Ceauşescu elvtárs a lakosoktól körülvéve néhány percig elgyönyörködik Ştefan cel Mare, a halhatatlan moldovai fejedelem nemrég felavatott lenyügöző szépségű szobrában.

Délben a párt főtitkára találkozott a megyei pártbüró tagjaival.

„Az 1970 májusában tett látogatásakor adott útmutatásait valóra váltottuk — jelenti a megyei pártbizottság első titkára. Municípiumunk lakossága, egész megyénk lakossága szívből köszöni a pártnak és személyesen önnek a gazdasági, közművesítési és kulturális fejlődésünkhöz nyújtott támogatást. Vasluinak ma olyan közigazgatási központja van, amellyel méltán büszkélkedhetünk, megoldódtak ivóvíz-ellátási problémáink is és épül az új ipartelep, amelynek jelentős gazdasági egységei lesznek".

A megbeszélésen a részvevők rámutattak, hogy a beruházások és főleg a néptanács illetékességébe tartozó beruházások terén hiányosságok is vannak, a megye néhány állattenyésztési részlege lemaradt, és hangsúlyozták, hogy távlati tervre van szükség a talajerózió lekűzdéséhez és a talajjavítási munkák fokozásához.

„Szombaton konferenciát tart a megyei pártszervezet — mondotta az első titkár — biztosítjuk, Ceauşescu elvtárs, mindent megteszünk, hogy példásan teljesítsük a X. pártkongresszus és az Országos Konferencia határozataiból fakadó feladatokat, a tavaly novemberi plénumon adott útmutatásait. Megyénk dolgozói határidő előtt fogják teljesíteni az ötéves tervet!"

Ceauşescu elvtárs gratulált a Vaslui megyei pártszervezetnek, az összes kommunistáknak, az összes munkásoknak, parasztoknak és értelmiségieknek a kiemelkedő eredményekhez, és gratulált a megyei konferenciának is. A főtitkár kifejezte meggyőződését, hogy a konferencia keretében újabb intézkedéseket határoznak el az Országos Konferencián kitüzött feladatok teljesítésére, minden területen, beleértve a politikai-ideológiai területet is. Ceauşescu elvtárs egyszersmind hangsúlyozta, hogy emelni kell az egész tevékenység gazdasági hatékonyságát, maximális hatékonysággal kell felhasználni a termelési alapokat, s hangsúlyozta a produktiv jellegü beruházásoknak a tervezett határidőben történő megvalósításával és üzembe helyezésével kapcsolatos feladatokat. A főtitkár ily értelemben hangoztatta, hogy az építőnek meg kell gyorsítania a munkálatokat a csapágygyárban, a berendezések szerelését pedig a legrövidebb időn belül el kell végezni.

Azután a néhány hónappal ezelőtt felavatott új megyei kórház megtekintésére kerül sor.

Az új, korszerű egészségügyi egység igazgatója, dr. Gheorghe Balcu bemutatja a kórház néhány osztályát, valamint műtőtermeit.

Nicolae Ceauşescu elvtárs elbúcsúzik az orvosi-egészségügyi személyzettől és gratulál lelkiismeretes munkájukhoz.

Igérjük, főtitkár elvtárs, hogy lelkiismeretesen és minden erőnkkel gondoskodni fogunk városunk, megyénk egészségvédelméről — mondja az egész munkaközösség nevében a kórház vezetője.

A hivatalos gépkocsisor a vaslui pannófonoda felé tart. A fonodát csaknem másfél hónappal határidő előtt helyezték üzembe a múlt évben.

A nagy és világos csarnokban a fonónők meleg és lelkes fogadtatásban részesítik pártunk és államunk vezetőjét.

A vendégek megtekintenek több termelési részleget. Gh. Dumitrescu mérnök, a fonoda igazgatója tájékoztatja a vendégeket a termelési folyamat megszervezéséről, a nagyrészt hazai gyártmányú berendezések teljesítőképességéről, az egység munkakollektívájának terveiről.

„Mindent megteszünk, főtitkár elvtárs, hogy valóra váltsuk a Központi Bizottság tavaly novemberi plénumán elhangzott beszédében foglalt útmutatásait".

Hogy tetszik a munka ebben a fonodában? — kérdi Nicolae Ceauşescu elvtárs Elena Secrieru és Tudorita Bagniu fonónőktől.

Kitünő munkahely ez, főtitkár elvtárs — válaszolják a munkásnők. — Biztosítjuk Önt, hogy csak jó minőségü termékek fognak kikerülni a kezünkből.

Nicolae Ceauşescu elvtárs nagyra értékeli a termelés magas fokú automatizálását, gratulál a vállalat fiatal munkakollektívájának a termelésben elért első sikerekhez és újabb sikereket kíván nekik.

A vaslui látogatás befejeződött. A város lakosai újból hosszasan éltették a párt főtitkárát, s kifejezték örömüket, hogy vendégül láthatták.

A Vaslui megyei látogatás után Nicolae Ceauşescu elvtárs, a többi párt- és államvezető a Iaşi megyei Paşcani-ba érkezett. E régi munkásközpont lakosai meleg fogadtatásban részesítik a vendégeket.

Nicolae Ceauşescu elvtárs ellép a katonákból, hazafias gárdák tagjaiból és ifjúsági honvédelmi osztagok tagjaiból álló díszörség előtt. Elhangzik Románia Szocialista Köztársaság állami himnusza.

Vasile Potop elvtárs, az RKP Iaşi megyei bizottságának első titkára melegen köszönti a vendégeket.

Paşcani utcáin felsorakozott a város apraja-nagyja, hogy köszöntse a párt főtitkárát. Éljenzés és ováció hangzik.

A vendégek megállnak a Mihail Sadoveanu városi művelődési ház előtt. A vendéglátók a művelődési házban bemutatják Nicolae Ceauşescu elvtársnak és a

(Folytatása a VII. oldalon)

Az örök tavasz birodalma

— BESZÉLGETÉS ŞIMĂNDAN IRIMIE ELVTÁRSSAL A SERA MÁV IGAZGATÓJÁVAL —

Még a naptári tél közepén sem jutottunk túl, de Arad északi kapujánál már tavasz van. Örök tavasz, negyvennyolc hektáron. Ide látogattunk el a minap, ahol sok érdekes dolgot tudtunk meg, a vállalat igazgatójától, Şimăndan Irimie elvtárstól.

— Évet kezdtünk, új évet, amely az ötéves terv határidő előtti teljesítésének alapéve. S mint ahogy az magától értetődik, jól felkészültünk, akár a távrepülő pilóta.

— Hogy értsük ezt?

— A pilóta indulás előtt átvizsgálja a gépet, hallgatja a motorok zúgását, ellenőrzi a műszereket, hogy a repülés ideje alatt semmilyen meglepetés ne érje. Mi 1973 berepülésére készülünk. Gépünk landolásra készen áll. Hogy sikeres legyen a leszállás és útközben elkerüljük a meglepetéseket, alaposan felkészültünk. Ez annál is fontosabb, mivel az idei tervünk az elmúlt év értéki és mennyiségi előirányzatához viszonyítva sokkal nagyobb. Maximális lehetőségeinket véve figyelembe az idei tervet alaposan előkészítettük. Világosabban szólva, öt év egy részét sűrítettük bele, mert mi is szeretnénk határidő előtt teljesíteni tervünket.

— Mit tettek eddig ennek megvalósítása érdekében?

— Miután megkaptuk az 1973-as tervmutatókat, azonnal hozzáláttunk annak farmokra, üzemegységekre való felosztására. Ez nagyon fontos, mert így minden dolgozó idejében tudja, hogy mit hogyan kell csinálnia, mivel nálunk az év nem a naptári évvel egyidőben kezdődik, hanem novemberrel, decemberrel. Így, amikor beköszönt a naptári év, gépeink motorjai teljes erővel működnek, készek bármely pillanatban a felszállásra. Hogy az 1973-at jól kezdtük, az annak tudható be, hogy nem vártunk különösebb felső útasításokat, hanem amikor lehetett, hozzáláttunk a termelési ciklusok előkészítéséhez. Dolgozóink hétköznap, vasárnap, ünnepnapon egyemberként tevékenykedtek. Míg más szilveszterezett, mi dolgoztunk. Ezzel jelentős előnyre tettünk szert, vagyis körülbelül egy héttel hamarabb szállíthatunk majd termékeinkből az üzletekbe. Ez, amellett, hogy biztosítja a lakosság jó ellátását jelentősen növeli értékesítési és bevételi tervünket.

— Számokban kifejezve?

— A fentiekben már utaltam arra, hogy 1973-ban jelentősen növekedtek feladataink. Számokban kifejezve tíz százalékkal a mennyiségi és 8 millióval jövedelmi tervünk. Az egy hét előny nagyon sokat számít ennek teljesítésében.

— Mielőtt ide jöttem volna bejártam az üvegház egy részét. Láttam, hogy valamennyit beültettek már, s a növények igen szépen fejlődnek.

— A fenti terveket csak úgy valósíthatjuk meg, ha napról napra, óráról órára oda figyelünk. Ez azt jelenti, hogy idejében biztosítjuk a növények fejlődéséhez szükséges optimális körülményeket.

— Mindezt alapul véve, mikor szállítják az első tételeket?

— Előreláthatólag február első felében.

— Milyen termékeket?

— Uborkát. Március elején húsos paprikát, míg a hónap végén már paradicsomot is szállítunk. Természetesen gombát is. Ami ezt illeti, itt teljes a szüret. Naponta 3—4 ezer kilót csomagolunk és szállítunk.

— Értesüléseink szerint a vállalat munkaközössége számos újítást készített és alkalmazott. Néhány szóban vázolni tudná ezek jelentőségét?

— Századunk a technika százada. Az ember a Holdon járt. Óriási megvalósítás. E mellett eltörpülnek a mi újításaink, vagy a találmányok határát súroló ésszerűsítéseink is. De ne repüljünk az űrbe. Itt a Földön is van még tennivaló. A vállalat megvalósításai országos viszonylatban mérve nagyok. Az a 12 újítás, amelyet vállalatunk munkaközössége készített, évente nem kevesebb mint 36 millió lej megtakarítást eredményez nemzetgazdaságunknak.

— Ezek az újítások helyettesítik az import felszereléseket?

— Bizonyos mértékben igen. De főleg az állami beruházást. Csak egy példát említenék. Ahelyett hogy tíz darab, egyenként 50 ezer lej értékű esővíztartályt építettünk volna, csatornákat készítettünk a reversibilitás elmelete alapján. Az említett módszerrel még fél millió lej értékű más munkák elvégzését mellőztük.

— Más vállalatokban is alkalmazzák az Önök módszereit?

— Igen. Például Craiovan, Popesti-Leordenien, Ploieştien, Nagyváradon.

— Nagyságrendben számítva az aradi üvegház hanyadik?

— Mindössze 48 hektár s ez azt jelenti, hogy a legkisebb. De ne feledjük azt, hogy az aradi volt az első az országban. Ha bár a legkisebb, mégis alapegység. Módszereinket az ország valamennyi üvegháza alkalmazza. Tőlünk tanultak s tanulnak.

— A jövőben növekszik az aradi üvegházkomplexum?

— Nem. Maradunk a negyvennyolc hektárnál.

— Arad megye zöldségtermelő központ. Számos mezőgazdasági termelőszövetkezetben építettek az Önökéhez hasonló üvegházakat. Milyen mértékben segítik ezeket a szövetkezetek?

— Nagyrészük már nem szorul segítségre. Kinőtték a gyerekcipőt. De mivel ezek az üvegházak is az új átszervezés szerint a CLF-hez tartoznak, az együttműködés a jövőben szorosabb lesz; Nekünk kell majd biztosítani a műszaki asszisztenciát. Ez arra kötelez bennünket, hogy vállalatunkon belül újabb termelési módszereket dolgozzunk ki, amelyek a termelékenység további növekedését segítik elő. Ugyanis ez a mutató az idén 2—3 százalékkal lesz nagyobb mint tavaly. Az első pillanatra nem sok, de értékben kifejezve milliókat jelent.

★

A tavasz örök birodalmában jártunk. A pár száz dolgozó sok ezer aradi lakosnak és külföldi fogyasztónak biztosítja a korai friss zöldséget. Nagyszerű emberek, akik egy kis család tagjai a nagy családban. Meggyőződésünk, hogy 1973-ban újabb sikereket érnek el és biztosan célba érnek azzal a géppel amelyre felszálltak. Így válnak valóra a párt X. kongresszusának az Országos Konferenciának nagyszerű célkitűzései.

Szín és nagyság

— Ilyenkor, amikor még csak pirosítani a paradicsom, mind egyforma. De amikor érni kezd, tizenkét csoportba osztályozzuk a termést, szín és nagyság szerint.

Corneanu Ecaterina szavait idézem, aki az Újaradi Mezőgazdasági Termelőszövetkezet zöldségtermesztő farmjának legrégibb tagjaként olyan szeretettel beszél sok száz növénynevelt jéről, akár az édesanya, gyermekeiről.

Arca pirosbarna. Talán meg sem említeném ezt, ha a napfény nem munkaérdemként tüzte volna rá az élet legélénkebb színét. — Mintegy elismeréseként annak, hogy például a múlt évben is 383 konvencionális normát teljesített ez az asszony!

Tekintete derüs. S ezt főként azért írom ide, mert megnyerő mosolya akkor jelenik meg leggyakrabban, amikor munkatársait a zöldségtermesztés megannyi csínjára-bínjára tanítgatja.

Tanulásban, munkában nemesedő arcvonásaik révén hasonlítanak hozzá lányai: Emilia és Olimpia. Emilia a vendéglátóiparban dolgozik, de amikor a mezei munkának van a dandárja, a lány, szabadidejében ott hajladozik édesanyja mellett, szüretelik, osztályozzák a paradicsomot.

Ecaterina néniéknél a családi légkör melegítője a népdal is. Emilia már műkedvelő csoportban szerepel, de igen helyénvaló, hogy a tizenkét éves Olimpia sem akar lemaradni. „Tiszta vizű hegyi forrás, / Visszajövök hozzád, meglásd, / Tiszta vizű, hegyi forrás..." — ölelkezik dalban össze a család s föl-föltrajzanak a közös élmények. Fölelevenedik az apa — Atanase — és az anya (nemrég családostól meglátogatott) szülőfalu ja. Az a hegyvidéki település, amely negyedszázaddal ezelőtt a szegénységnek volt a megtestesítője, de az utóbbi két évtizedben ugyancsak a jólét honába érkezett. Emlékidézni tér olykor ide a család, hogy a jelent a gyermekei is annál jobban megbecsülhessék. S ne csak arra gondoljanak, hogy jelenleg szép, nagy, háromszobás házban laknak (amelyben tv, rádió, varró- és mosógép — minden van), hanem arra is, ami mindezt lehetővé tette... Így mindenek előtt a párt iránti hálát vési gyermekei szívébe az, aki egykor cselédlány volt, s ma a termelőszövetkezet tulajdonosi sorából a téesz egyik legjobb dolgozójaként tűnik ki, Corneanu Ecaterina, az anya...

Huszonnégy esztendővel ezelőtt lépett házasságra. De a jó családi összhang megteremtése mellett, Ecaterina nénit a társadalomtól kapott „osztályzat" is igen megérdemelten sorolja férje mellé, arra a helyre, ahol a termelőszövetkezeti dolgozók legjobbjai állanak.

S. I

A fundulei Gabona- és Iparinövénytermesztési Kutatóintézetben kikísérletezett hazai napraforgó-hibrid mind a magtermés, mind az olajtartalom tekintetében kiváló eredményeket adott abban a nyolc országban, amellyel az intézet csereviszonyban van. A terméstöbblet 15 és 55 százalék között mozog. Jugoszlávia SZSZK-ban a fundulei hibrid hektáronkénti olajhozama 10—17 százalékkal, az USA-ban 12—17 százalékkal, Franciaországban 14—21 százalékkal, Spanyolországban 12—30 százalékkal, Chilében pedig csaknem kétszer volt nagyobb az ottani olajfajtákénál.

Az intézet kísérleti parcelláin a tavaly, bár rosszak voltak az időjárási viszonyok, a hektáronkénti olajhozam elérte az 1650 kilót, ami több mint 300 kilóval nagyobb az eddig termesztett fajták hozamánál. Az intézet erre az évre 100 ezer hektár számára biztosított vetőmagot az új hidridből. Ez hozzávetőleg 12 ezer tonnával növeli az ország étolajtermelését.

Számadás és tervezés

Január, február a mérleg hava. Nem csillagászati, hanem gazdasági értelemben. Évet kezdtünk. Mezőgazdasági termelőszövetkezeteinkben ez a számadás, a mérlegelés, tervezgetés hava, időszaka. Ilyenkor már teljesen kibontakozott a múlt év tevékenységének körvonala, a leltárok, mérlegek, egy évben összegyűlt számadatok holt halmaza mind elevenebben mozog, egyre többet mond.

Így a látatlanban is elmondhatjuk: jó évet zártunk és tovább fejlődött a mezőgazdasági termelőszövetkezet megerősödésének folyamata. A készülő kimutatások, az egyszerű számok szavának értése nem csak szakmai feladatszülés kérdése. A számokkal való bűvészkedés nem takarja el az itt-ott még fennálló hibákat, hiányosságokat. Nem is szabad, hogy eltakarja, sőt azokat a felszínre kell vesse, mint üres szemet a víz. Nem készül kétféle mérleg. Egy a nagy nyilvánosságnak, a köznek, egy magánhasználatra. A most készülő vagy készen álló vezetőtanácsi beszámolóknak hűen kell tükrözniök a valóságot, hogy előbbre léphessünk.

A szövetkezeti vezetők és gazdák megértik, hogy a zárszámadási közgyűléseken fokozott mértékben szükség van rá, hogy a nyílt és világos beszéd, az értelem és jó szándék, az emberség, a józan számítás, az egymás iránti megbecsülés és tisztelet, a közösség iránti hűség, a közvagyon védelme, a demokratizmus szelleme uralkodjék. Ezek a közgyűlések — amelyeken dolgozó parasztságunk egy teljes esztendei munkáját veszi számba, teszi mérlegre, és egyben előre pillant — azonos érdekű emberek tanácskozása, amelynek mentesnek kell legyen bármilyen káros szempontoktól. Az ilyen közgyűlések méltó befejezői lesznek a jó esztendő becsületes, eredményes munkájának és megfelelő alapja a következő esztendő erőfeszítéseinek.

Ha a közelmúltban lezajlott Országos Pártkonferenciára és a novemberi plenárisra gondolunk, valamennyi termelőszövetkezeti gazda jó érzéssel állapíthatja meg, hogy ott kifejezésre jutott a dolgozó parasztság iránti tisztelet, a mezőgazdaság méltó megbecsülése és az a törekvés, hogy anyagi és szellemi értelemben tovább fejlesszük, gyarapítsuk, gazdagítsuk a falut, és a falvak népe, munkája, érdeme szerint részesedjék nemzeti jövedelmünkből. Nem üres szavak. A párt akaratából és kezdeményezéséből származó intézkedések hatása minden szövetkezetben megmutatkozik. Most megint előbbre lépünk. Közgyűlésre készülünk, amelyet alaposan és teljes objektivitással kell előkészíteni. A beszámolóknak elmélyülten elemezniök kell, hogyan teljesültek az 1972-es tervmutatók; miként használták ki a földalapot; hogyan szervezték meg a munkát és a termelést; milyen volt a tagság részvétele, a normafelhasználás az ezen a téren észlelt hibákat; a tervmutatókat és a hiányosságokat; milyen mértékben járultak hozzá az állam központi alapjához; az mgá által végzett munkákkal kapcsolatos problémákat; a rövid lejáratú kölcsönök visszafizetésének kérdését; a globális akkord előnyét és hogy az milyen mértékben hatott ki a termelési eredményekre; a tagság jövedelmét; azt, hogy a szövetkezet miként tett eleget a tagság iránt vállalt kötelezettségeinek; az elsőosztályú norma értékét; a költségeket, a beruházási alap helyzetét; a közvagyon gyarapodását és védelmét; miként dolgozott a vezetőtanács. Majd a termelési és pénzügyi tervezetet vitatják meg termelési egységekre felosztva stb. Természetesen a felsoroláson kívül még számos más problémát kell hogy tartalmazzon a beszámoló, de nincs módunkban itt valamennyit felsorolni. Különben is, a szövetkezetek megkapták az ezirányú utasítást. Ezek, s az ehhez hasonló problémák, amelyek most megvitatásra kerülnek nem mennyiségi tételek az óév mérlegén, a zárszámadások passzusaiban. A következtetésekben, tervekben és határozatokban helyet kérnek mindazok a tényezők, amelyek előrelépésünket biztosítják.

A zárszámadásoknak a szövetkezeti demokrácia fejlesztésének légkörében kell lefolyniok, úgy hogy a tagság érezze: övé a szövetkezet. S ennek tudatában szorgalmasan, jól dolgozik és élvezi a szocialista nagyüzem előnyeit. Ezzel hozzájárulnak, hogy az ötéves tervet határidő előtt teljesítsük. Ezt kell hangsúlyozni a közgyűléseken elhangzó jelentésekben.

Jó munka eredménye a jó zárszámadás — s a jó új esztendő alapja a tervezés és a munka, ami ezután soron következik.

Az oldalt szerkesztette

KOVÁCS SÁNDOR

125 évvel ezelőtt született Ioan Slavici

Írásművészete

Lehet, hogy vannak nagyobb nyelvművészek a román irodalomban, mint Slavici, de Creangă előtt senki sem ismerte olyan jól a nép életét és nyelvét, mint ő. Írásaiban nemcsak a népnyelv tipikus elemeit: szólásokat, közmondásokat, meseelemeket stb. találunk, hanem elsősorban — ami a legfontosabb — a népi szemléletet. Stílusa így tökéletesen visszaadja a falusi ember gondolkodásmódját. Slavici nem eszményíti falusi hőseit, de sohasem egyszerűsíti le a valóságban oly gazdag lelki életüket. Parasztszereplői lelkes, elszánt kezdeményezőkészséggel rendelkező hús-vér emberek, erényeikkel és hibáikkal együtt. A nemzedékek úgy követik egymást, hogy a közösség ősrégen kialakult szokásait is átveszik. Ezeket tudja megragadni Slavici és ezeken keresztül a szereplők lelkivilágát, s így lesz az ő faluja valóságos falu, saját törvényei szerint működő külön kis világ. Ő nem festi, nem részletezi a tájképfestő eszközeivel a falu külső arculatát úgy, mint például Sadoveanu, nem írja le, hanem órlási atmoszféra-teremtő erővel szuggerálja a táj elemeit. Innen származik a Jó szerencse malma pusztájának varázsa.

Mindenekelőtt azonban a szerző jellemteremtő képességét kell méltatnunk. Ki felejthetné el Lică Sămădăul, Popa Tanda, de főként Mara alakját, aki a Kárpátokon inneni bátor, kemény és kezdeményezőszellemtől átfűtött nő típusát képviseli. Alakjai közül faragott szobrokra emlékeztetnek. Az elmélyült lélektani ábrázolás, a szereplők konfliktusainak nyomon követése hozzájárul annak a népi realizmusnak a megteremtéséhez, amelynek annyi román, elsősorban erdélyi író lesz a követője. Másszóval Slavici írásművészete a román prózában új utakat nyitott, amelyek egészen napjainkig, Marin Predaig életképeseknek bizonyultak.

Az író, aki a több nemzetiségű Erdélyben született, helyesen értelmezte az együttélés fogalmát, a különböző ajkú emberek közötti viszonyokat. Őszinte, lelkes emberségével az, ami közelhozza írásait az olvasók szívéhez, és nem a didaktikus módon kifejtett eszmei mondanivaló. Ez az emberség árnyaltan oszlik el a szereplők lelki világában, ahol a jó szinte észrevétlenül, de mindig sikerrel vívja meg küzdelmét a rossz ellen. Ez a humanizmus helyezi művét a román irodalom legnagyobbjai — Eminescu, Creangă és Caragiale — alkotásai mellé.

Az a tény, hogy életművét a mi nemzedékünk is nagyra értékeli, bizonyítja, hogy számunkra is van mondanivalója, a mi gondolatainkat is, a mi lelkünket is nemesíti. Életművének ez a legnagyobb érdeme.

HORIA MEDELEANU

Művei Aradon

A helyi művelődéstörténeti kutatás jelentős eredményeket ért el a román, magyar és német irodalom aradi kapcsolatainak és közös emlékeinek feltárásában. Ioan Slavici művei már működésének kezdetétől fogva ismertté váltak Arad megyében is. Első műve a Fata de birău, 1871-ben, Iași-ban a Convorbiri literareban látott napvilágot. Pedagógiai munkái pedig az aradi Speranța című folyóiratban jelentek meg először, ugyanabban az évben. A kutatás tisztázta, hogy a Convorbiri literare megjelelő számai eljutottak Aradra is, hiszen maga Ioan Slavici segítette hozzá a șiriai Paul Draga írót, hogy hozzájuthasson ehhez a folyóirathoz.

A későbbi években megjelent önálló kötetei ma is megtalálhatók több aradi könyvtár régiségei között. Így például a régi aradi román tanítóképző könyvei között fellelhető az 1892-ben és 1896-ban Bukarestben megjelent novelláskötete is. Az aradi román kultúregyesület 1892-ben megnyílt olvasótermében az érdeklődők a Vatra című folyóiratban, vagy a szebeni Tribunaban megjelent Slavici-művekre bukkantak.

Ioan Slavici-ot a széles tömegek elsősorban az Aradon megjelent Gura satului-ból ismerhették meg. A folyóiratnak, az író, a múlt század hetvenes éveinek elején belső munkatársa volt. Igen jelentős mértékben szerepelt Ioan Slavici az aradi Tribuna irodalmi rovatában is, 1906 és 1910 között. E lapban jelent meg első közlésben több műve, mint például a Corbeiu című regénye (1906—1907), Spiru Călin című novellája (1908) stb.

Ioan Slavici műveit csakhamar megismerte az aradi magyar olvasóközönség is. Így például megyénk monográfusa, Márki Sándor, a Bihari román írók című könyvében ismertette Slavici első művét. Két évvel később a szintén aradi Vasile Goldiș tolmácsolta magyarul a Scormon című novelláját. Említést érdemel a Vasárnap című aradi folyóirat is, amely a két világháború között számos román irodalmi alkotást jelentetett meg magyar fordításban. Ezek között szerepel 1928-ban a Gogu és Gogușor című Slavici-novella is.

A szocialista építés éveiben Ioan Slavici maradandó értékű írásai tömegpéldányszámban láttak napvilágot, s ma minden dolgozó számára hozzáférhetővé váltak.

GLUCK JENŐ

Kiállítás és tudományos ülésszak

A nagy román író születésének 125. évfordulója tiszteletére tegnap délután az Aradi Állami Színház előcsarnokában IOAN SLAVICI ÉS KORA címen **kiállítás** nyílt, majd ezt követően a Stúdió-teremben a **tudományos közlemények ülésszaka** megkezdte munkálatait.

A kiállítást az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság a bukaresti Román Irodalmi Múzeummal, a tudományos közlemények ülésszakát a filológiai társaság aradi fiókjával közösen rendezte.

A kiállítást és a tudományos ülésszakot megtisztelték jelenlétükkel a következő elvtársak: DOREL ZĂVOIANU, az RKP Arad megyei bizottságának titkára, MARȚIAN FUCIU, az RKP Arad municípiumi bizottságának első titkára, a municípiumi néptanács elnöke, JIVOI FLORICA, az RKP Arad megyei bizottságának osztályvezetője, PETRU MOȚ, az RKP Arad municípiumi bizottságának titkára, a megyei és municípiumi párt- és állami szervek aktivistái, számos aradi dolgozó, értelmiségi, a művelődési intézmények munkatársai. LIVIU BERZOVAN tanár, az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság elnöke, a színház előcsarnokában, nagyszámú részvevő előtt üdvözölte a vendégeket, a megjelenteket.

A kiállítás megnyitó beszédét FLAVIU SABĂU tanár, a Román Irodalmi Múzeum osztályvezetője mondotta el. A kiállítást bemutatta MIHAELA CONSTANTINESCU tanárnő, a Román Irodalmi Múzeum munkatársa, aki a Ioan Slavici és kora kiállítás anyagát RUXANDRA MIHAILĂval, a Román Irodalmi Múzeum másik munkatársával állította össze.

A tudományos közlemények ülésszakának munkálatait AUREL MARTIN tanár, az Arad megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság elnöke nyitotta meg. Méltatta a nagy író munkásságát, az aradi ünnepségek országos jellegét. Megköszönte a helyi párt- és állami szervek támogatását, üdvözölte a bukaresti, kolozsvári, temesvári, szebeni vendégeket.

Tegnap délután a teljes ülésszak közleményeit az irodalomtörténeti, illetve a filológiai és irodalomkritikai tagozat szekcióiés követték, amelyeken tíz-tíz közleményt terjesztettek elő a nagy író pályafutásával és munkásságával kapcsolatosan.

★

Ma, csütörtökön 12 órakor, az Aradi Ioan Slavici Líceumban lepleznek az író mellszobrát.

Szümpozion

Kedden délután az ineui művelődési házban tartották meg AZ ARADI TÁJ IOAN SLAVICI MŰVEIBEN címen meghirdetett szümpoziont. IOAN IVAȘCU és GHEORGHE CIOBANU aradi tanárok nemcsak a nagy író műveiben szereplő földrajzi tájakat, hanem a benne lévő Arad—Hegyalja-i embereket, Slavici hőseit is bemutatták. Ha valaki most elindulna Slavici alkotásainak „utikalauzát" követve, nem ismerne rá azokra a vidékekre, amelyeket a nagy író olyan plasztikusan ábrázolt, mert a szocializmus éveiben megváltozott a táj. Ineu, például, modern várossá épült ki.

A teremben mintegy négyszázan hallgatták nagy tetszéssel a szümpoziont, majd megtekintették Victor Iliu MOARA CU NOROC Slavici elbeszélése alapján, készült filmjét.

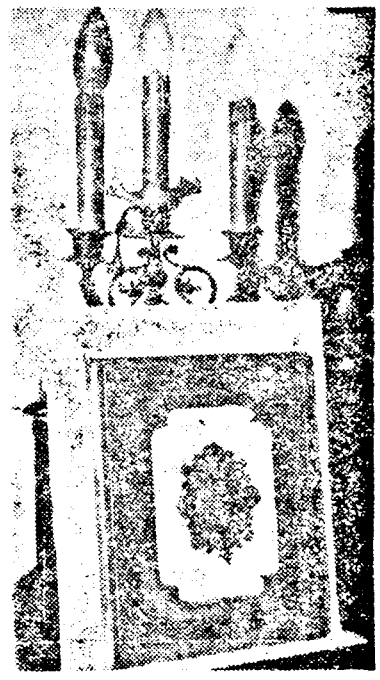

A șiriai Ioan Slavici Múzeumban.

Értékes ismeretlen levelezés

Kevesen tudják, hogy az Arad Megyei Múzeum a nagy șiriai író életével és tevékenységével kapcsolatos értékes dokumentumanyaggal rendelkezik, melynek körülbelül 90—95 százaléka még kiadatlan. A mintegy 90 dokumentumból csupán néhány levelet ismertetett (a szöveg közlése nélkül) és három szindarabot közölt Kolozsvári Piroska. Ha a Slavici-alapról beszélünk (a múzeumban így nevezik a nagy íróval kapcsolatos anyagokat), elsősorban Ioan Slavci eredeti kéziratára, a hozzáérkezett levelek tömegére (65 levél, 15 levelezőlap, az írónak Titu fiához és feleségéhez írt levelei) gondolunk, valamint azokra a dokumentumokra, amelyekben egy másik nagy prózaíró, Ion Agîrbiceanu és az irodalom más elismert képviselői Ioan Slaviciról nyilatkoznak.

Ebből a gazdag anyagból most csak néhányat ragadhatunk ki: a Slavici-alap legjelentősebb darabjait.

Irodalomtörténeti értéke miatt elsőként Ioan Bianu, a Román Akadémia könyvtárának volt igazgatója 18 leveléről kell említést tenni. A jeles tudós levelei az 1886—1889 közötti időszakból származnak és a Bianu és Slavici közötti levelezés eddig felfedezett legfontosabb dokumentumanyagát képezik. Tartalmuk részletezi a korabeli művészeti és irodalmi életet, de mindenekelőtt a társadalmi-politikai viszonyokat. A levelekben állandóan viszszatérnek azok az elismerő szavak, amelyekkel Bianu a nagy șiriai írónak az erdélyi román kultúra fejlődésében játszott jelentős szerepét, elsősorban a Tribuna folyóirat szerkesztésében elért érdemeit méltatja. Slavicihoz írt soraiban a nagy tudós állandóan arra buzdítja írótársát, hogy folytassa a románok múltjáról szóló dokumentumok fordítását. Ezt a dokumentumgyűjtményt egy bukovinai tudós, Eudoxiu Hurmuzachi létesítette, és Slavici hosszú éveket szentelt a feldolgozásának.

Említésre érdemes az a levél is, amelyet Titu Maiorescu 1889 októberében 31-én küldött Slavici-nak. Néhány hónappal Eminescu halála után az irodalomkritikust komolyan foglalkoztatja az a gondolat, hogy mellszobrot emeljenek a híres költőnek. Ezt a szándékát közli Slavici-csal. (Az akció sajnos meghiúsult).

1885 júliusában Slavici az ismert folkloristától, Ion Pop Reteganultól kap levelet, amelyben a népi alkotások szenvedélyes gyűjtője hangsúlyozza, minél több falusi iskola és napközi otthon létesítésének szükségességét.

Érdekes volna még számos levél bemutatása, de csak a saját koruk politikai és kulturális életében ismert nevű levélírók nevét említjük meg: Clara Maiorescu, V. Babeș, A. Isac, R. Ciorogariu, E. Brote, V. Mangra, Silvestru Moldovan, I. Pușcariu, C. Diaconovici, S. Albini.

Befejezésül még két híres névről kell megemlékeznünk: I. Urban-Jarnik az ismert szlavista és a román nép barátja, valamint a nagy erdélyi prózaíró Ioan Agîrbiceanu nevét. Ez utóbbitól birtokunkban van egy dokumentum, amelyet 1960-ban írt. Slavici életművének e méltó folytatója értékeli elődjének helyét a román irodalom történetében és elismeri, hogy az utókor sokat köszönhet neki. „Mi, erdélyi prózaírók, akik utána jöttünk, valamennyien tanulhattunk az ő gazdag irodalmi hagyatékából" — írja.

OLARIU OVIDIU

Bizalmatlanság, miért?

Elgondolkoztató mennyire pusztít a bizalmatlanság, hány jó kezdetet, okos ötletet, lelkes tervet lojt önmaga zsákutcájába a bizalmatlanságból eredő tehetetlensègi erő.

Néhány èvvel ezelőtt magam is írtam egy, az Országos Találmányi Hivatal által is hitelesített találmányról, melynek sorozatgyártása — bár hasznosságát neves szakemberek ismerték el — egynémely vállalatunk és testületünk bizalmatlansága miatt bukott meg — szégyenszemre.

Találkoztam kibernetikus-mérnökkel, aki, bár tudására nagy szükség lenne, ugyanebből az okból kifolyólag a kispadon ül; tanár-emberrel, akiből lelketlen hivatalnokok kiölték a pedagógus szikrát; egy fiatalemberrel, akit nem más, mint èppen családi környezete idegenitette el a családi tűzhelytől.

Mert a bizalom mindenható, ám az lehet a bizalmatlanság is — természetesen ellenkező előjellel.

Gyakran elcsodálkoztam egyik Arad megyei kisközségünkben járva, milyen ridegek az ottani emberek, a környező falvak lakosságához viszonyitva.

— Tudja — mondta egy fiatalember, akit az okok felől faggattam — nálunk rosszul mennek a dolgok, ez a magyarázat.

— Dehát itt is ugyanolyan emberek élnek, mint négy-öt kilométerrel odébb — próbáltam érvelni a magam gondolatmenete szerint.

— Igenám, csakhogy ott — hangzott a válasz — nem igérgettek a falusiaknak, hanem adtak, s ez nagy különbség.

Akkor még egy próbálkozást tettem, hogy szóba álljak — szivtől-szivig, lélektől-lélekig a falu népével.

Nem sikerült.

Mindegy melyik helységről van szó, nem ez a fontos. A történet annak kapcsán jutott eszembe, hogy már akkor hallottam valamit rebesgetni az elnök szénájával kapcsolatban, s a napokban találkoztam az mtsz új elnökével. Az újjal ismétlem, mert a régit leváltották, s mérnököt is újat kapott a gazdaság.

— Nos, hogy mennek a dolgok? — kérdeztem, ismerve a lángot, amivel kiment a faluba, nagy terveit és okos tenniakarását.

— Hát hogy is mondjam csak?... Az emberek igéreteket várnak, mi meg nem tudunk igérgetni. Sokan megégették már a kezüket a meggondolatlan üres szavakkal, mi munkára buzdítjuk a falut s aztán majd megjönnek. bizonyára megjönnek az eredmények is. Csakhogy, látod, a bizalmatlanság már annyira befészkelte magát, hogy fűstölővel sem lehet kiüzni onnan.

Elszomorított a történet.

Nemcsak azért, mert a tenniakarást gátló erők hatalmassága látszik még mindig megingathatatlannak egy faluban, hanem azért is, és talán elsősorban azért, mert èrzem, tulajdonképpen nem egy faluban elszigetelt jelenségről van szó. S bár ismerjük a törvényt: az új, a jó nem győz önmagától, ellenállás és keserves munka-harc nélkül, mégis szivetszorító az a felesleges energia, melyet az elvesztett bizalom visszaszerzèsèért kell elfecsérelni.

Dehát, emberek, maguk se igéreteket akarnak —, kiállanék ott fel a faluban, ha tudnám, hogy meghallgatnának.

Értsünk szót: mindannyiunknak jobb, ha dolgozunk, s bizalmatlanok csak akkor legyünk, ha erre valaki már rászolgált.

De akkor mondjuk meg mi fáj, őszintén, ahogy van, elvégre saját magunk határozunk közös dolgainkról.

Mert ha annakidején is igy tettünk volna, most se lennénk bizalmatlanok.

K. S.

A mesterségen túl

Schragner Ádámmal leszerelésünk óta, most már a tizenharmadik télnek hágunk a nyakára. Akkoriban, másokkal együtt, sokszor irigyeltem. Az ezred, de különösen a mi századunk kedveltje volt és mint cimfestőt állandóan foglalkoztatták. Megfestette az összes jelszavakat, felíratokat, térképeket; festett üvegre, kartonra, fára, fémre sőt olykor vászonra is. Félig-meddig művésznek tartották, megkülönböztetett bánásmódban részesült. Éjszakába nyúló óriási sakk-csatákat vívtunk, barangoltunk a fővárosban, kiállitásokat néztünk végig és vitatkoztunk a látottakon. És látnivaló akadt bőven az országos képtárban, a Mogoşoaia-i palotában, a Dalles teremben és másutt is.

Sokszor megfigyeltem munka közben. Biztos, nyugodt vonalai az alaposan elsajátított szakmáról árulkodtak. Soha sem bókoltam neki, soha sem próbáltam elhelyezni, meghatározni, értékelni, de mindig éreztem, hogy valamivel túl van a mesterségen, hogy a színek és vonalak világában messzebbre lát, mint egy cimfestő általában. És aki már akkor úton volt, talán el is jutott valahová. Ezért kerestem fel.

— Jobban örülnék ha másért — mondja a jól ismert széles mosollyal. Alakja még nagyobbnak tűnik a blokklakás méretei közt. Borral, likőrrel, kávéval kínál, idegesíti a jegyzetfüzetem, gyorsan túl akar esni a beszélgetésen, sakkozni szeretne. A kis szobában, az új bútor közt néhány mutatós, nagyanyánk korabeli tárgy, antik óra, váza, régi német lexikon, új magyar könyvek, hazai és külföldi kiadású képzőművészeti albumok, féltucat kép.

— Hogy hová jutottam, azt talán nem fogod elhinni. Az elégedetlenséghez! Most kérlek ne a nagy művészeket égető elégedetlenségre gondolj. Én cimfestő szakember vagyok és amatőr festő...

— Az elégedetlenségedre vagyok kiváncsi.

— Az is részben a szakmámhoz kapcsolódik. Vannak sokkal látványosabb, sokkal lenyügözőbb, összehasonlithatatlanul nagyobb gazdasági jelentőségű szakmák. Egy bányász, egy épitőmunkás, vagy egy szikraözönben dolgozó olvasztár reprezentatív alakjai láttán szinte alacsonyabbrendűségű érzete támad a kirakatrendezőnek vagy a cimfestőnek. Súlyosbitja ezt a válságos érzést az is, ha önmaga hibáján kivül romlik a teljesitménye.

— Ezt nem értem.

— Menj végig a városon és nézd meg a cimtáblákat. Lehet, hogy nem jönnél rá, ezért elárulom, hogy sokkal szebbek is lehetnének. Ez viszont nem csak tőlünk függ, hanem a megrendelőktől is. Általában az a helyzet, hogy a vállalatok, intézmények, csak a legegyszerűbb munkát kérik és fizetik meg.

— Ez azt jelenti, hogy megálltatok?

— Igen. Most amikor minden területen az állandó továbbképzésről van szó, újabb ismeretek elsajátitásáról és gyakorlatbaültetéséről, oda jutottam, hogy az eddig tanultak egy részét nem alkalmazhatom, mert nem igénylik. A múltkorában már annyira eluntam az egyhangúságot, hogy saját szakállamra prizma-tipusú betűkből készitettem el néhány felíratot. Mondanom sem kell, hogy ez dupla munkát jelent szimpla árért.

— Gondolom, hogy ez csak átmeneti jelenség, valószinüleg gazdasági szempontok, meg a megrendelők hozzá nem értése, érdektelensége diktálja. De te, már akkoriban is kárpótoltad magad...

— Előtted nem fog dicsekvésnek tünni, ha azt mondom, hogy mindig szerettem a szépet és ma már nélkülözhetetlen eleme az életemnek. Technikai dolgok talán soha sem vonzottak, de a színek benső deleje, a leheletfinom tónusok játéka, a formaötletek, az újjáteremtés varázsa nekem már úgy kell, mint a megrögzött kábitószer-élvezőnek a napi drogadag. Tudod mit mond Lyka Károly az egyik könyvében? Csak aki maga is festett érti meg az örömet, amit a festő érez, midőn végre egyetlen ecsetvonásba tudja tömöriteni azt a termérdek színt, amit a természetben, egy arcon, vagy egy homlokcsonton százféle változatban lát. Ez az öröm, hidd el, megéri, hogy az ember vállalja az amatőr művész sokak előtt gyanús, megmosolyognivaló, egyes igazi művészek haragját kiváltó sorsát. Ne ijedj meg, nem akarok panaszkodni, nem állok konfliktusban az élő ismeretekkel. Minden művészi alkotást szeretnék megérteni, élvezni. De nem véletlenül hangzott el 1971-ben a novemberi plenárison a legfelsőbb fórumról, hogy az irodalmi-művészeti alkotásoknak az a hivatása, hogy megfeleljen az anyagi és szellemi javak termelői igényeinek, hogy gazdagitsa és megszépitse az ember szellemi életét...

Schragner Ádámmal nem sakkoztunk azon az estén. Gyönyörű festményeket csodáltunk meg a vaskos albumokban, és az emberiség örök értékű szépségeit nézegetve megfeledkeztünk jövetelem céljáról. A beszéd eszközeivel megközelithetetlen tájakon barangoltunk és jól éreztük magunkat. Elmúlt századok fénye, tüze árad körülöttünk és engedtük magunkat elveszni a kimerithetetlenségben.

FRISS PANIÁN IVÁN

Felszámoltuk a „markecolást"?

A nagyvárosokban, sajnos, ismert fogalam a „markecolás". Lényegében arról van szó, hogy bizonyos egyének, akik munka nélkül próbálnak pénzt és egyéb pénzzé váltható tárgyakat szerezni, szervezett módon kifosztják az ittas állapotban hazafelé tántorgókat.

A mi városunk sem volt kivétel, de a milicia hosszú hónapokig tartó nyomozás után felszámolta a 15 tagú bünözö csoportot, melynek öt tagja fiatalkorú.

De lássuk a tényeket.

Az Arad megyei ügyészség vádiratából kitünik, hogy 1968 őszétől 1972 tavaszáig a Ciocîrlia és a Cringul vendéglők környékén G. C. és tizennégy társa szervezett módon húsz ittas állapotban lévő férfit fosztott ki. A banda tagjai a fent említett vendéglőkben az esti órákban kiszemelték áldozatukat, majd amikor az elhagyta a helyiséget és illuminált állapotban hazafelé támolygott, kisebb csoportokban követték, kihasználva a sötétséget, harcképtelenné tették, kifosztották, a zsákmányon pedig osztozkodtak.

Az Arad megyei törvényszék hetekig tartó tárgyalás után végül meghozta a döntést az ügyben és G. C.-t, aki egymaga tizenöt esetben vett részt a fentebb említett „akciókban", rablás bünecselekményei miatt öt évi és nyolc hónapi börtönre itélte. Társaira is bőven hullott a törvény szigorának „áldása" és „érdemeik" arányában egy évtől négy év és hat hónapig tartó börtönbüntetést kaptak: C. I. kiskorú a javitóintézetbe került.

Megállapithatjuk, hogy a törvény keze lesújtott a bünözőkre és reméljük, hogy Aradon felszámolták a „markecolást".

Nem hagyhatjuk azonban figyelmen kivül sem az áldozatokat, sem pedig a vendéglátó ipar egyes dolgozóit, akik tulajdonképpen megteremtették a kedvező feltételeket a garázda-banda ideig-óráig tartó „sikeres" működéséhez.

Ami a vendéglátóipari alkalmazottakat illeti — erről különben már több cikk is megjelent a lapban — a törvény tiltja kiskorúnak vagy részeg állapotban lévő felnőttnek itallal való kiszolgálását, s e rendelkezések be nem tartása kihágásnak minősitendő, mely pénzbirságot vonhat maga után.

Gondolom, kereskedelmi ellenőrző szerveinknek hatékonyabban kellene működniök. Nem ártana az esti órákban sürübben ellenőrzést tartani a vendéglőkben és az italboltokban. Meggyőződésem, hogy ilyen akciókkal is hozzájárulunk bizonyos bünecselekmények elkövetésének megelőzéséhez, melyeknek alfája a túlzott italfogyasztás.

PÁPAY SÁNDOR
az Arad Megyei Ügyészség ügyésze

Nincs bocsánat!

Helyszíni tárgyalás

1972 január 11-én, a December 30 textilgyár klubjában, helyszini tárgyaláson, az aradi bíróság magánszemélytől elkövetett lopásért első fokon, egy év és két hónapi szabadságvesztésre itélte I. A. munkást, visszaeső bünözőt.

A nagyteremben mintegy 30-an gyültünk össze e „nem nagy ügy" záró aktusára. Itélethirdetés előtt a biró megkérdezte a vádlottat, kivan-e valamit mondani. Az első és a második felszólitásra I. A. hosszú hallgatással válaszolt. Mit is mondhatott volna? Munkaközössége olyan világos és félremagyarázhatatlan bizonyitékkal számolta fel, hogy csak a harmadik felszólitásra tudott kinyögni annyit: bocsássanak meg. Ekkor hallottam meg az egyik hátam mögött ülő véleményét, amit a szomszédjának mondott félhangosan: „Nem nagy ügy, ötven lej nem pénz". Igaz. Ha I. A. nem visszaeső — először lopási kísérletért itélték el hat hónapra, de az itéletet felfüggesztették, másodszor nyolc hónapot kapott lopásért, ebből öt hónapot letöltött és utána feltételesen szabadon engedték — akkor ügye nem is jut idáig. Ötven lej valóban nem sok pénz, de az ügy nagyságát nemcsak ez a rábizonyitott összeg és a többi rá nem bizonyitott lopás adja, hanem véleményem szerint, az a légkör is amely nem került be ugyan a birósági dokumentumokba, de nem hagyható figyelmen kivül, mert alaposan megkeseritette egy munkaközösség életét.

Egy ideje az UTA szövő részlegének frező műhelyében a dolgozók megdöbbenéssel vették tudomásul, hogy közülük valaki lop. Igy például Medve Ştefan szekrényéből részletekben 265 lejt lopott el. Elképzelhetjük az emberek hangulatát. A gyanu, a bizalmatlanság kinos-keserves állapota lassan, de biztosan beférkőzik egy munkaközösségbe, kikezdi az emberi kapcsolatokat, beárnyékolja a szemek ragyogását, lefaragja a mosolyokat. Valaki lop. Valaki, aki ott él köztük napi nyolc órát, köszönnek neki, esetleg kezet is fognak vele, valaki szemrebbenés nélkül türi, hogy a szemébe nézzenek minden lopás után. Ez az állapot lassan felőrli az idegeket. Ki nem mondott vádak röpködnek a munkára figyelő feje felett, összeszoruló torokkal mennek szekrényeikhez és az egymásra vetett tekintetek nagyobb jelentőséget kapnak a kelleténél. Közülük valaki tolvaj. Valaki újból és újból bünözik és utána meghallgatja a véleményeket, esetleg tárgyilagosan hozzászól és ugyanakkor már egy újabb merénylet terveit latolgatja. Lefojtott indulatok, tehetetlen dühök remegnek az izmokban és a gyanu virusa egyre jobban fertőzi a légkört.

De egy munkaközösségben sokkal erősebb szálak fűzik össze a tiszteséges embereket és jaj a bünösöknek, ha a jóra összeesküvők türelme elfogyott.

A textilgyári műhelyben többen összefogtak és eljátszottak egy jelenetet. Medve Ştefan az egyik nap mindenki füle hallatára ötven lejt kért kölcsön kollegáitól. Kapott egyiktől is, másiktól is, de csak azoktól, akikkel előre megbeszélte. A pénzt a szekrényébe tette, jól bezarta a lakatot, majd félre vonult és várta a fejleményeket. Egy idő múlva megjelent az öltözőben I. A., a szomszédos szekrény tulajdonosa. Erőszakkal kinyitotta a lakatot és kivette a pénzt. Nem sokáig örülhetett neki, mert a károsult nyakonfogta és bevitte a részlegvezető mérnök irodájába, kérve, hogy motozzák meg. A tettes mindent tagadott, beszéd közben a padlóra csúsztatta a pénzt és megpróbálta lábával észrevétlenül az irószerek alá tasztitani. Nem sikerült. És ekkor a károsult döntő bizonyitékkal szolgált. Hiányzó pénze egy tizlejesből és nyolc ötlejesből állt. Ezek sorszámait átadta főnökének és megkérte, hogy hasonlitsa össze, az I. A.-nál lévő bankjegyek számaival. A számok megegyeztek.

I. A. az itélethirdetéstől számitott tiz napon belül fellebbezhet. Ötven lej ellopását tudták rábizonyitani. Mi sem vádoljuk többel. Ügye nem nagy a kivülállók szemében, de felmérhetetlenül sokat jelent a munkaközösségének, ha távozásával egyidejüleg visszatér oda a nyugalom.

F. P. L.

1973. január 18., Csütörtök

Napkelte 7.47, napnyugta 17.05 órakor. Az évből eltelt 18 nap, hátra van még 347.

- 1821-ben megkezdődik a Tudor Vladimirescu vezette felkelés.
- 1848-ban született Ioan Slavici.

A természetvédelemről

A biológiai társaság aradi fiókjának tagjai néhány nappal ezelőtt megtartották évi beszámoló és választó közgyűlésüket. Nincs szándékomban az idei esztendőre összeállított tevékenységi terv pontjait külön-külön taglalni. Egyetlen pontra térnék ki bővebben, amely különösen megragadta a figyelmemet: a társaság, a megye természeti ritkaságainak védelmére mozgósítja a biológia tanárokat. Ez nagyon szép és nemes feladat. S valóban elsősorban a tanárok, a biológiai tanárok feladata. Alkalmuk van e nemes gondolatot tanítványaikba is beleplántálni, szélesebb körben népszerűsíteni.

De véleményem szerint a természetvédelem, a természeti ritkaságok védelme nemcsak a szaktanárok, szakemberek feladata kell hogy legyen, hanem mindannyiunké. Mindannyiunké, akik szeretjük a természetet.

Dicséretet érdemelnek

A Dorobánci Általános Iskola irodalmi köre gazdag, jól sikerült műsorral emlékezett meg Petőfi Sándorról, a nagy forradalmár költőről, születésének 150. évfordulója tiszteletére.

Az irodalmi kör vezetője, Almási Magdolna tanárnő sok szeretettel és szakértelemmel irányította lelkes irodalomkedvelő tanulóit, akik a költő legszebb verseinek egyéni előadásával, szavalókórussal, dramatizált jelenetekkel szerepeltek a nagyszámú nézőközönség előtt. Az iskola énekkara a költő megzenésített verseit adta elő.

NAGY KATALIN, tanárnő

Az aradi filharmonikusok ma délután, 4 órai kezdettel rendezik meg Pécskán, a kultúrotthonban, idei második oktató koncertjüket. Témája: Dallam, harmónia, ritmus. Műsorvezető és karmester: Elfodor Râu.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, január 18-án változó idő, jobbára felhős égbolttal. Helyenként havaseső, hózápor lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő délnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 4 és minusz 1, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig plusz 1 és plusz 5 fok között váltakozik. Reggel helyi ködképződés.

A következő két napon is változó idő felhős égbolttal és helyi csapadékkal. A hőmérséklet lassan emelkedik.

Tájékoztató

Szerkesztette SZABO JÁNOS

Megyei híradó

A jelenlegi téli időszakot kedvezően használják ki a megye különböző helységeinek művelődési házaiban, illetve otthonaiban. A múlt hét végén számos helységben ismeretterjesztő-tudományos-nevelő jellegű előadásokat, szimpozionokat tartottak.

Így a Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő mozgalom gyakorlati megvalósításának módjairól tartottak előadást Hălmăgelen több mint 100 résztvevő számára, Bîrsan pedig politikai tájékoztató hangzott el a Nicolae Ceauşescu elvtárs vezette román küldöttség Pakisztánban és Iránban tett látogatásáról. Az égi jelek és azok valódi tolmácsolása címmel Socodoron, A tűzesetek megelőzése a téli és tavaszi időszakban témával pedig Szépfalun tartottak tájékoztató előadást. Számos községben egészségügyi tanácsok hangzottak el Mi a grippe és hogyan védekezzünk ellene címmel.

A tudományos brigádok is hasznos munkát végeztek az elmúlt napokban. Így például a Halmágyhoz tartozó Tărmure faluban a brigád a következő témákról értekezett a hallgatóság előtt: növénytermesztés; tudományos-ateista nevelés; a Román Kommunista Párt Országos Konferenciájának dokumentumai.

A téli időszakban megélénkült és feljavult a' műkedvelő együttesek tevékenysége is. Ezt bizonyítja elsősorban a hălmăgeli színjátszó csoport vasárnapi vendégszereplése. A lelkes gárda — közlekedési eszköz hiányában — gyalog ment el Tîrnovița faluba, hogy ott előadja Valentin Manteanu Vintul című színdarabját. Egyébként ez a színjátszó együttes hetek óta minden vasárnap más-más helység művelődési otthonában szerepel, és nem kis sikerrel.

Pintinelen is eredményesen szerepelt a műkedvelő együttes. Pfeil Péter tanár A Román Kommunista Párt és a román kormány hozzájárulása a szocialista országok egységéhez címen német nyelven tartott előadása után éneksz ámokból és jelenetekből álló művészi műsorral szórakoztatta a közönséget.

A vasárnapi kulturális-nevelő tevékenységből a városi és községi könyvtárak is kivették a részüket. Könyvtárosaink túlnyomó többsége becsülettel teljesíti a könyvek terjesztésével és megszerettetésével kapcsolatos szép és hasznos feladatát. Így például találkozókat szerveztek az olvasókkal Fenlakon, Ineu, Zerinden, Vîrfuri-on és a megye más helységeiben, amelyeken az olvasás fontosságáról, a könyvnek az emberek nevelésében, tudatuk alakításában játszott szerepéről beszélgettek a könyvtárosok a találkozókon részt vevő közönséggel.

K. J.

Pronoexpressz

A pronoexpressz január 17-i húzásának nyerőszámai:

I. 9 11 1 40 18 39

II. 12 44 42 24 31

(A közölt számok tájékoztató jellegűek.)

Válasz egy kérdésre

Végre leesett az első hó! S a meteorológusok előrejelzése szerint további havazásra, hófúvásra számíthatunk. Időszerűnek találtuk tehát megkérdezni Csányi Károly elvtárstól, a Városi Köztisztaság Közüzemek köztisztasági hivatalának vezetőjétől: Miként készültek fel a hóeltakarításra, s mit tesznek a municípium utcáinak tisztántartása érdekében?

A válasz így hangzott:

— Mint minden esztendőben ezúttal is, már a téli időszak beállta előtt, a vállalat úgynevezett hótalanítási és jégmentesítési akciótervet állított össze. Ennek alapján műszakilag is felkészültünk a tél és a havazás fogadására. Hat locsolóautó áll rendelkezésünkre, melyeknek segítségével sós melegvízzel locsoljuk az úttesteket. Ez többszörösen hatékony módszer, mert így a hó elolvad, lefolyik a csatornákba, nem szükséges a seprés, lapátolás, szállítás, és megszűnik az utak síkossága is. A nagyobb havazásra is felkészültünk. Öt locsolóautóra seprőhengert szereltünk fel és szükség esetén hóekéket is alkalmazunk. Ezeket szintén a locsolóautókra szereljük, illetve „bevetésre" áll négy hóekével felszerelt traktorunk is, valamint a tavaly télen már használt önrakodó gépkocsi. Elmondanám még, hogy állandó kapcsolatot tartunk, éjjel-nappal, az Aradi Meteorológiai Központtal, s ha szükségesnek mutatkozik, minden erőt mozgósítunk a hóeltakarítási, jégmentesítési munkára. Az akcióterv szerint szükség esetén a köztisztasági hivatal személyzetén kívül a vállalat más részlegeinek (útkarbantartók, virágkertészet stb.) dolgozói is bekapcsolódnak majd ebbe a munkába. A lakosságnak ajánlanám: most, amikor még csak kevés hó esett, seprés helyett a járdákat is inkább sós melegvízzel locsolják fel, hogy elkerüljük a hókupacok keletkezését a járdák, úttestek szélén. S még valamit: már tegnap, a hajnali óráktól megkezdtük a hidak, fontosabb utcák, autóbuszok útvonalai stb. hótalanítását, sós meleg vízzel locsolásával. A tegnapi napon mintegy 40 utcában végeztük el ezt a munkát. Bízom abban, hogy a hozott intézkedések, az alapos műszaki felkészülés eredményeként biztosítani tudjuk a municípium utcáinak hótalanítását, jégmentesítését, a zavartalan közlekedést.

★

A fentiekhez mi csak ennyit fűzünk hozzá: Ígéret szép, szó... **(—ó—s)**

Egy női folyóirat körkérdésben kívánta megállapítani, milyen a férfiak élete a házasság előtt.

A kérdés így hangzott:

— Mit tett naponként, mielőtt megnősült volna?

— Amit akartam — hangzott a legszellemesebb válasz.

A szobor szépsége a forma, az emberé a tett.

(Görög közmondás)

A municípiumi propagandisták figyelmébe!

Pénteken, január 19-én, délután 16.30 órakor, a municípiumi pártbizottság székházának 28-as számú termében jelenjenek meg a következő oktatási formák propagandistái:

— Az RKP gazdaságpolitikája

— A sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépítése

— Tájékoztatók és előadások ciklus.

POSTALÁDA

Antal András, Dorobánc. Kérésének, hogy közöljük beküldött versét nem tehetünk eleget, A falu életéből merített írásait azonban szívesen fogadjuk.

N. N., Arad. Panaszlevelének orvoslása nem tartozik hatáskörünkbe, Tanácsoljuk, hogy forduljon jólképzett technikushoz, a levelében említett problémával.

Bán Illés, Andrei Şaguna. Megértjük, hogy bosszantó a panaszlevelében felvetett kérdés, amelynek megoldása kizárólag a zimándújfalusi néptanácsra tartozik. Kérjük tehát, hogy az említett szervhez forduljon panaszával.

Szabó Emília, Zimándköz. Átiratunkra válaszolt az Áramszolgáltatási Vállalat vezetősége és tudomásunkra hozta, hogy január 4-én, a villanyszerelő csoport falujukban járt, amelynek közreműködése nyomán megjavult a közvilágítás.

Garlati István, Németszentpéter. Egyelőre nincs lehetőségünk, hogy személyesen is felkeressük. De, ha majd arra lesz utunk, igyekszünk e kérésének eleget tenni. Múltkori írásunk kiegészítéseképpen közöljük, hogy a termelőszövetkezetben végzett munkaévnek csak az számítható be, amelyben a tsz-tag teljesítette a közgyűlési határozattal megszabott évi munkaegység-minimumot...

Öt perc kikapcsolódás

Vízszintes: 2. Cselszövés. 7. Orangután feje. 9. Ilyen terem is van (ékhiány). 10. Világszerte ismert atlétánk keresztneve. 12. Fél ruha. 14. A seprű párja. 16. Bácsi, a székelyeknél. 17. Juttat, népiesen. 18. Napjaink legdivatosabb hangszere. 20. EY. 21. Becézett Ilona. 22. Okmány. 24. Végtelen hiúz. 25. Állandó elől. (két szó).

Függőleges: 1. Idegen pénznem. 3. Revü egynemű hangzói. 4. Női név becézett formája. 5. Portéka. 6. Indulatszó. 8. Ijed. 11. Antal Péter. 13. Kémiai elem. 15. Felvőhelyek. 16. Ilyen ruha is van. 19. Személynévmás. 20. Fizikai mértékegység (ékhiba). 22. Északi nép. 23. Mondatfajta.

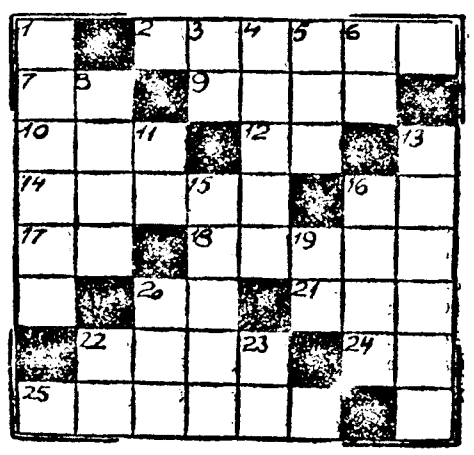

● MÜSORKALAUZ ● MÜSORKALAUZ ● MÜSORKALAUZ ● MÜSORKALAUZ ● MÜSOR ●

Filmek

DACIA: A rum útja (fr) (8.30, 11.45, 16.15, 18.30, 20.45); STUDIÓ: Tiszta kézzel (r) (10, 12, 14, 16, 18, 20); MUREŞUL: Lovasok (am) (10, 12.30, 15, 17.30, 20); IFJÚSÁGI: Ljubov Jarovaja (sz) (11, 14, 16, 18, 20); PROGRESUL (Újarad): Robin Hood (o) (15, 17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): A vonat (fr) (17, 19). CFR (Grădiște): A második év jegyesei (fr) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Cable Hogue balladája (am). INEU: Hajótöröttek az úrben (am). CHIŞINEU CRIŞ: Grandomániások (fr). NAGYLAK. Tiszta kezekkel (r). KÜRTÖS: Óvjátok az állatokat és a gyerekeket (am). PANKOTA: Kaland a Fekete-tengeren (r). SEBES: Ma este a családban táncolunk (r). SZENTANNA: Nicoletina Bursac (j). PECSKA: Szökés a majmok bolygójáról (am). ŞIRIA: Kaktuszvirág (am). VINGA: Viszontlátásra Chips úr (a). BUTTYIN: Ma este a családban táncolunk (r).

Színház

Csütörtökön, január 18-án este fél 8 órakor: Trei crai de la răsărit.

Szombaton, január 20-án este fél 8 órakor: **Interesul general** — rendkívüli előadás **Amza Pellea** és **Viorica Popescu** felléptével.

Vasárnap, január 21-én délután fél 4 és este fél 8 órakor: Interesul general — rendkívüli előadás **Amza Pellea** és **Viorica Popescu** felléptével.

Rádió

9.00 Telex. 9.05 Románia a nagyvilágban. 9.35 Egy élet egy eszméért: Dimitrie Voinov (ismétlés). 10.00 Orosz nyelvtanfolyam — 37. lecke. 10.30 Alfától omegáig. 10.50 Filmarchivum. 12.15 A Rádiótelevízió népi zenekara játszik. 12.30 Híradó. 15.00—16.00 A mezőgazdasági dolgozók tanfolyama. 16.00—17.00 Tévéiskola. 17.30 Magyar nyelvű adás: Hétről hétre. Hazai aktualitások. Kulturális szemle. Zene. Termelés, társadalom, tudomány. Rostás Zoltán csíkszeredai tudósítása. A Kolozsvári Filológiai Intézet kutatóinak tevékenységéből. 18.30 Autósoknak. 18.40 Irodalmi-zenei-koreográfiai műsor. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Részletek a Drobeta Turnu Severin-i folklórfesztiválról. 20.15 Humoralbum: Walt Disney. 21.05 A Rádiótelevízió szimfonikus zenekarának hangversenye (II. rész). 21.50 A fiatalok önmagukról. 22.30 24 óra.

Múzeum

Az Arad Megyei Múzeum, Enescu tér 1. szám, telefon 164-99 hétfő kivételével, naponta 11—19 óra között van nyitva. Megtekinthetők a következő kiállítások.

— állandó jellegűek: Az 1848—1849-es forradalom; Régi történelem; Képzőművészeti tárlat;

— időlegesek: A Köztársaság kikiáltásának 25 éve; Az Arad megyei román népművészet.

Nicolae Ceaușescu elvtárs látogatása Vaslui és Iași megyében

(Folytatás a II. oldalról)

többi párt- és államvezetőnek a város rendezési tervét. Az új lakóházтömböket a város ipari övezetén kívül, kellemes természeti környezetbe telepítik.

Ezután sor került a helybeli gördülőanyag-gyár megtekintésére. Ez az üzem nemrég ünnepelte centenáriumát.

Az üzem homlokzatán Nicolae Ceaușescu elvtársat köszöntő üdvözlet díszeleg.

A látogatás a vállalat termelőosztályain kezdődik. Mindenekelőtt a négy- és kéttengelyes személyvagonokat javító üzemcsarnokot keresték fel a vendégek. Nicolae Ceaușescu elvtárs érdeklődik a javítási munkálatok minősége, a munkálatok költségei iránt, s azt ajánlja, csökkentsék a vagonok javítási idejét, hogy ezeket hatékonyabban felhasználhassák az áru- és személyforgalomban.

Az alváz-osztályon tájékoztatják a vendégeket hogy nemrég, pontosabban tavaly decemberében, a vállalati szakemberek bevezették egy új típusú, erősebb, úgynevezett H-alváz gyártását, amely iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Nicolae Ceaușescu elvtárs figyelemmel kíséri az alvázak gyártási folyamatát, megáll több munkás munkapadjánál, elbeszélget a munkásokkal, s behatóan érdeklődik munka- és életkörülményeikről. A vendéglátókkal megvitatja a házi gépgyártás kérdését is. A vendéglátók hangsúlyozzák, hogy haladást értek el ezen a téren.

Constantin Ursuleanu vállalatigazgató elmondja Nicolae Ceaușescu elvtársnak, hogy az üzem munkásai, technikusai és mérnökei bekapcsolódtak az ötéves terv határidő előtti — négy év és három hónap alatti — teljesítését célzó szocialista versenybe.

A továbbiakban a vendégek megtekintik a mechanikai osztályt, ahol különböző alkatrészek készülnek gördülőanyagkonstrukciók számára. A vendéglátók elmondják, hogy a megnövekedett termelési feladatok teljesítése érdekében az üzemet a következő években tovább fejlesztik. Az üzem beruházási előirányzatai meghaladják a 120 millió lejt. A párt főtitkára felhívja az üzemvezetőség figyelmét, hogy nagy körültekintéssel gazdálkodjon ezzel a jelentős beruházási alappal. Ajánlja a Nehézgépipari Minisztérium vezetőségének, tanulmányozza annak lehetőségét, hogy Pașcani-ban is építsenek gépipari egységeket, mert ezek eredményesen együttműködhetnének a gördülőanyag-gyárral.

A látogatás végén Nicolae Ceaușescu elvtárs gratulál a gyár munkásainak, technikusainak és mérnökeinek a termelésben elért szép eredményekhez, s jó egészséget, boldogságot kíván nekik.

Ismét Pașcani utcáin. A lakosság nagy lelkesedéssel köszönti díszvendégét, Nicolae Ceaușescu elvtársat.

Este Nicolae Ceaușescu elvtárs és a többi párt- és államvezető megérkezett Iași-ba, a megye közigazgatási székhelyére.

Az ünnepi díszt öltött stadion zúg a tömeg lelkesedésétől. A iași-i fiatalok és idősebbek ezrei várják a helikopter megérkezését. Valamennyien forró szeretettel és örömmel, szívből jövő jókívánságokkal óhajtják köszönteni Nicolae Ceaușescu elvtársat városukban. Ismét a párt főtitkára iránti tisztelet és megbecsülés megható megnyilatkozásainak vagyunk a tanúi.

Ugyanaz a lelkesedés uralkodik itt is, mint Bîrladon, Vasluiban és Pașcani-ban Nicolae Ceaușescu elvtárs munkalátogatása idején. Ez egyben jelzi a Iași municípiumi látogatás kezdetét.

ION MĂRGINEANU
MIRCEA IONESCU
PETRU UILĂCAN
GHEORGHE BRĂTESCU
MIRCEA S. IONESCU

Román kormányküldöttség utazott Szófiába

Szerda reggel Szófiába érkezett a román kormányküldöttség, élén Leonte Răutu elvtárssal, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagjával a román—bolgár gazdasági és műszaki-tudományos vegyes kormánybizottság román elnökével, hogy részt vegyen a bizottság X. jubileumi ülésszakának munkálatain.

A román küldöttségben részt vesz Constantin Băbălău, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, villamosenergia-ipari miniszter valamint gazdasági minisztériumok vezetőségeinek képviselői.

A román küldöttséget Zsivko Zsivkov, a BKP KB Politbürójának tagja, a Minisztertanács elnöke, a bizottság bolgár elnöke, Hriszto Panajotov nehézipari miniszter, Henko Csendov külügyminiszterhelyettes, valamint más bolgár hivatalos személyek fogadták.

Jelen volt Nicolae Blejan, Románia szófiai nagykövete.

Ugyanaznap Bulgária NK Minisztertanácsán megkezdte munkálatait a román—bolgár vegyes kormánybizottság ülésszaka.

A bizottsági ülésszak munkálatainak megnyitása alkalmából elhangzott beszédükben Leonte Răutu és Zsivko Zsivkov elvtársak hangsúlyozták a Nicolae Ceaușescu és Todor Zsivkov elvtársak közötti találkozók rendkívüli jelentőségét a két szomszédos és baráti szocialista ország együttműködésének sokoldalú mélyítése szempontjából. Felidézték továbbá azt a pozitív tevékenységet, amelyet a vegyes kormánybizottság a megalakulása óta eltelt időszakban fejtett ki a román—bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés fejlesztésének irányában.

A bizottság jelenlegi ülésszakán megvizsgálják, hogyan teljesítették az előzőleg hozott határozatokat és intézkedéseket jelölnek ki a gazdasági kapcsolatok fejlesztése céljából.

A Szovjetunió Legfelsőbb Törvényszékének plenáris ülése

Amint a TASZSZ közli, a Szovjetunió Legfelsőbb Törvényszékének plenáris ülése megvizsgálta a tervteljesítési jelentések megmásításával kapcsolatos bírósági joggyakorlat problémáit. A plenáris ülés ezzel kapcsolatban felhívta a törvényszékek figyelmét annak fontosságára, hogy folytassanak következetes harcot az ilyenszerű államellenes ténykedések ellen, amelyek nagy károkat okoznak a Szovjetunió nemzetgazdaságának.

A plenáris ülés úgyszintén megvizsgálta a bírósági joggyakorlatot a házi gyártmányú szeszes italok törvénytelen előállításával, eladásával és raktározásával kapcsolatban. Az e tekintetben hozott határozat hangsúlyozza, hogy az említett bűncselekmények nagy társadalmi veszélyt jelentenek, mert elősegítik a részegeskedés és az alkoholizmus jelenségeinek terjedését, amelyek ellen a szövetségi köztársaságok törvényeinek megfelelően kell küzdeni.

A román-francia kooperációs kormánybizottság 5. ülésszaka

Pierre Messmer francia miniszterelnök szerdán a Matignon Palotában fogadta Manea Mănescu elvtársat, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának alelnökét, az Állami Tervbizottság elnökét, aki a román—francia gazdasági, tudományos és műszaki kooperációs kormánybizottság ötödik ülésszaka alkalmából tartózkodik Párizsban.

A felek a román—francia kapcsolatokról a gazdasági, kereskedelmi, műszaki-tudományos és turisztikai kapcsolatok fejlesztésének új lehetőségeiről tárgyaltak.

A találkozó az őszinteség és a szívélyesség légkörében zajlott le.

A megbeszélésen részt vett Constantin Flitan párizsi román nagykövet és Francis Levasseur bukaresti francia nagykövet.

★

Ugyanaznap Manea Mănescu elvtárs tárgyalt Valery Giscard d'Estaing gazdasági és pénzügyminiszterrel, Jean Charbonnel iparfejlesztési és tudományügyi miniszterrel, valamint René Montjoe tervügyi kormány-főbiztossal.

Az őszinte légkörben lefolyt megbeszéléseken részt vett Ion Șt. Ion, a vegyes kormánybizottság román alelnöke.

Az NDK—NSZK alapszerződésével kapcsolatban

A Bundesrat jogi bizottsága szerdai bonni ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy a Németországi SZK és a Német DK kapcsolatait szabályozó alapszerződést nem kell elfogadnia a Bundesratnak ahhoz, hogy törvényerőre emelkedjen. Ilyen értelemben nyilatkoztak a parlamenti ellenzék képviselői is.

A két ország kapcsolatait szabályozó szerződést csupán a Bundestagnak kell jóváhagynia.

HIRDETÉSEK

Az Aradi Zöldség- és Gyümölcstermesztő, Értékesítő és Feldolgozó Vállalat

Cloșca utca 2 szám
1973 január 22-én

versenyvizsgát rendez

az alábbi állások betöltésére:

— farmvezető Horiára és Pécskára
— három kertészeti technikus
— öt közgazdász a farmokra
— raktárosok
— mezőgazdasági gépészek
— B, C és E kategóriájú gépkocsivezetők
— őrök és szakképesítetlen munkások

A munkásokat az Arad megyei IPVILF sorolja be.

Fizetési feltételek a 914/1968. számú MTH és a 12/1971. számú törvény alapján.

Mindennemű részletes felvilágosítást a vállalat személyzeti osztálya nyújt. (205)

A Progresul Megyei Helyiipari Vállalat

a nagyközönség és az Aradon, és a megye területén lévő vállalatok, intézmények, szövetkezetek, bentlakások, kórházak stb. tudomására hozza, hogy a vállalat Bodrogi út 2—4. szám alatti mosó-, tisztító- és festő-részlegén rövid időn belül vállalnak fehérnemű, ruha, szőnyeg stb. mosást, tisztítást és festést. A határidő a következő:

— tisztítás 4—6 nap
— mosás 4—6 nap
— festés 6—10 nap.

A vállalatok, intézmények, iskolák a Bodrogi úton lévő részlegen adhatják át a tisztítandó vagy festendő holmikat, magánszemélyek pedig a szokott gyűjtő üzletekben, az Eminescu és a Cloșca utcában.

Az árak igen kedvezőek és a határidőt is tiszteletben tartják.

Forduljanak bizalommal kirendeltségeinkhez, kiváló munkát végzünk.

(198)

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ sürgősen, elfoglalható ház, egy szoba, konyha, éléskamra, 600 m² kert, P. Pincio utca 21. — Mureșel. (49)

ELADÓ sürgősen, beköltözhető ház. Felvilágosítások Bumbacului utca 3. szám, lakás 2. (50)

HÁZTARTÁS feloszlatása miatt sürgősen eladók: hálószobaszekrények, festmények párnák, kabátok, valamint egyéb tárgyak, Csajkovszkij utca 17. (47)

ELVESZETT az aradi Libertatea gyár által Rotariu Margareta névre kiállított belépési igazolvány, semmisnek nyilvánítom. (41)

ELVESZETT az aradi Victoria óragyár által Tamârș Ioan névre kiállított belépési igazolvány semmisnek nyilvánítom. (51)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a felejthetetlen férj, apa és rokon Kovács Antal temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek és fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló Kovács és Dávid család (43)

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik drága halottunk, Bakács Miksa temetésén részt vettek és fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönjük a Precizia szövetkezet vezetőségének és dolgozóinak részvételét.

A gyászoló család (44)

Román közfogyasztási cikkek kiállítása Banguiban

Banguiban, Közép-Afrika Köztársaság fővárosában megnyílt a román közfogyasztási cikkeket bemutató első kiállítás. Az eladással egybekötött kiállításon csaknem 20 román vállalat kelmét, ruhákat és kötöttárut, cipőt és bőrdíszműárut, szőnyegeket, háztartási cikkeket, gumi- és műanyagárut, gyógyszereket, vegyipari és elektrotechnikai cikkeket, élelmiszereket stb. állított ki. A kiállítás néhány hónapig tart nyitva.

Az avató ünnepségen részt vett Andre Zanife Tuambona tervezésügyi, nemzetközi együttműködési és statisztikai miniszter, Jean Bedel Bokassza elnök megbízottja, valamint más hivatalos személyek. Jelen volt Gheorghe Popescu, Románia bangui nagykövete és a nagykövetség több tagja.

Tuambona miniszter hangsúlyozta, hogy a kiállításra a Nicolae Ceauşescu elnök tavaly márciusi látogatása alkalmával kötött egyezmények értelmében került sor, s a rendezvény a kétoldalú gazdasági és kereskedelmi együttműködés konszolidálását szolgálja.

Űrhíradó

MOSZKVA.

Kedden a nagy távolságú űrkapcsolatok szovjet központja létrehozta az első rádióösszeköttetést a Lunohod—2 magánjáró holdlaboratóriummal. Folytatva elődjének 1970 novemberében végzett kutatásait, a második szovjet holdjármű egyben új, bonyolultabb feladatokat is végre hajt. Így például megkezdte a kontinentális vidékek és a holdtengerek közötti átmeneti övezetek tanulmányozását.

A Lunohod—2 kedden megkezdte sétáit, elindult két kisebb tér között, egyelőre sík terepen.

A televíziós adás alapján a szakemberek megállapították, hogy a holdjárműtől mindössze hat kilométerre fekszik a Taurus elnevezésű holdhegység.

A holdjármű földi „sofőrje" több százezer kilométerről kiadta az utasítást, s a magánjáró holdlaboratórium áthaladt egy 15 méter átmérőjű kráteren, ami elődje, a Lunohod—1 számára még nagyon nehéz feladat lett volna. Az első séta 30 percig tartott, s ezalatt a holdjármű harminc métert tett meg. Ezután a földi „személyzet" sima területre irányította a járművet, s a Nap felé fordította, hogy feltöltse újból a villamosenergiát szolgáltató elemeket.

Amint a TASZSZ közli, a Lunohod—2 ebben az állóhelyzetben marad január 18-ig.

★

A Pravda hangsúlyozza az újabb holdlaboratórium kutatásainak jelentőségét és rámutat, hogy ez az első szovjet holdlaboratórium, amely az amerikai holdmodulok közelében szállt le (180 kilométerre az Apollo—17 leszállási helyétől). Ezáltal lehetővé válik a két ország kutatási adatainak kölcsönös kiegészítése. A lap megállapítja, hogy a Hold és a bolygók kutatásában egyre nagyobb jelentőségűvé válik a különböző országok erőfeszítéseinek egybehangolása.

Általános sztrájk Olaszországban

Olaszországban ezen a héten számos revendikatív mozgalmat indítanak több gazdasági ágban. Csütörtökre 32 órás sztrájkot jelentett be 1,2 millió építőipari munkás, mivel a munkáltatók szervezetei megszakították a tárgyalásokat a dolgozók követeléseiről. A szakszervezetek a többi között követelik a munkakörülmények javítását, a munkaerő ésszerűbb felhasználását és a több éve válsággal küzdő építőipar fellendítését. Sor kerül továbbá a délolaszországi 200 000 kohóipari munkás sztrájkjára. Az országnak ugyanezen a vidékén szakaszos sztrájkba lépnek a helyzetükkel elégedetlen tisztviselők. A szicíliai Palermóban sztrájkot indítottak a köztisztasági szolgálatok dolgozói, tiltakozásul a rossz munkakörülmények ellen.

A Telex rovatot és a VIII. oldalt TÓTH SÁNDOR szerkesztette

„A japánok nem jönnek — itt vannak"

(US News and World Report)

Az amerikai üzletembereket már régebben foglalkoztatja a japán export erősödése, ezúttal azonban a japán áruk behatolását az amerikai piacon kell tapasztalniuk.

Ilyen szempontból a legjellemzőbb Hawaii. A verőfényes strandok, a több mint 240 000 főnyi japán származású lakos a japán turistákat és tőkéseket egyaránt vonza. A japánok csupán az utóbbi években több mint 100 millió dollárt ruháztak be Hawaii-ban. Guam szigete szintén kedvelt hely a japánok számára. Öt hotelt vásároltak, illetve építettek itt. Három közülük az utóbbi négy esztendőben épült. A guami turisták csaknem 90 százaléka japán, számuk öt év alatt több mint négyszeresen növekedik.

Alaszkában főként az óceáni természeti kincsek a fa, a kőolaj kiaknázása vonzza a japán beruházókat.

Amerikában a japán üzletemberek mindenütt feldolgozó vállalatokat vásárolnak vagy építenek. Találkozni ilyenekkel az Egyesült Államok egész területén, Connecticut államtól egészen Kaliforniáig, Wisconsintól Dél-Carolináig. Amerikában működő japán szerelővállalatokból Toyota személy- és tehergépkocsik, Sony televíziós készülékek kerülnek piacra.

Az Egyesült Államokban jelenleg több száz millió dollárnyi, egyes szakemberek szerint több mint 1,5 milliárd dollárnyi értékpapír van japán kézben. Perspektivikusan a japán érdekeltségek komoly versenytársként jelentkezhetnek az amerikai tőkeberuházások mellett, s több milliárd dollárra emelkedhetnek. Csupán tíz évvel ezelőtt Japán kénytelen volt az első három legnagyobb amerikai pénzintézethez fordulni 200 millió dolláros kölcsönért, hogy a jen pozícióit megerősítse. A jen azonban ma erősebb mint a dollár és mint más valuták. Tokió számára nagy terhet jelent a több mint 18,4 milliárd dollár devizatartalék. Japán nemzetközi kereskedelmi tapasztalatával, a világszerte híres Mitszui, Mitszubishi, Szumitomo és Matszushita cégekkel veszélyes versenytárs.

A japánok Amerikában három irányban tevékenykednek: telkeket vásárolnak, főként szórakoztató és turisztikai objektumok létesítéséhez, nyersanyagforrásokat szereznek saját iparuk fejlesztéséhez, termelő egységeket építenek, hogy erősítsék pozícióikat az amerikai piacon. A Tokiótól mindössze 6 és fél órára lévő Honolulu a japán turisták Mekkája. 1971-ben 145 000 japán turista fordult meg Honolulúban és számuk szüntelenül növekszik. A tavaly csupán egyetlen hét leforgása alatt 23 000 japán látogató kereste fel Hawaiit.

Alaszkában a japán tőkeberuházások meghaladták a 200 millió dollárt, ennek több mint felét a cellulózipar és a fafeldolgozóipar vette fel. A 60-as évek elején jelentek meg az alaszkai kikötőkben az első japán halászhajók. Jelenleg három nagy japán halászati társaság irányítja a tevékenységet a Csendes-óceán egész északi medencéjében. A japánok erősen érdeklődnek a kőolaj iránt is. A földgáz, a kőolaj nagyarányú vásárlása, vegyiüzemek, főként műtrágyagyárak építése csupán attól függ, hogy Washington elhatározza-e az Alaszkát átszelő vezeték építését. „A japánok figyelme most főként az ásványi kincsek felé irányul" — jegyezte meg egy amerikai szakember, s hozzáfűzte, hogy a japánok több mint 250 millió dollárt kívánnak beruházni csupán két vasérokitermelésbe.

A Panama-csatorna feszültségi góccá vált

Mint már jelentettük, az ENSZ Biztonsági Tanácsa úgy határozott, hogy ez év március 15 és 21 között rendkívüli ülésszakot tart Panama Köztársaságban.

Aquilino Boyd nagykövet, Panama Köztársaság biztonsági tanácsi képviselője, a márciusi ülésszak elnöke kijelentette: kormányának az az óhaja, hogy az ENSZ e szerve meggyőződjék arról, hogy a Panama-csatorna övezete egy nemzetközi feszültségi góc, ahol bármikor bekövetkezhet a robbanás. Mint hozzátette, Panama Köztársaság teljes szuverénitást akar egész területe felett, s ezen kell alapulnia a csatornára vonatkozó valóban igazságos és méltányos új egyezménynek.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A nagy esőzések és viharok kedden áradásokat okoztak Portugáliában. Lisszabonban a szél sebessége elérte a 110—130 kilométert óránként, a tengeri hajózásban pedig zavarok keletkeztek. Egy spanyol hajó zátonyra futott, több más hajó pedig veszélyben forog. Számos útszakasz megrongálódott. A jelentések szerint egy személy életét vesztette és tíz megsebesült.

A Német DK és Norvégia kormánya elhatározta, hogy nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatot létesít.

A ciprusi görög és török közösségek képviselőinek megbeszéléseiről Makariosz elnök közleményben nyilatkozott. Remélem — mondotta —, hogy a jelenlegi nehézségek ellenére a megbeszélések pozitív eredményekkel zárulnak. A ciprusi kormány mindent megtesz a kérdés igazságos és békés rendezése érdekében.

A ciprusi görög és török közösségek a múltban békében éltek, s ez a jövőben is megvalósítható — mondotta befejezésül Makariosz elnök.

A ciprusi Egyesült Demokratikus Ifjúsági Szövetség nyilatkozatot tett közzé, ebben támogatja Makariosz elnök jelölését a következő elnökválasztásokra.

A kubai filmművészeti és filmgyártóipari intézet és a kubai román nagykövetség védnöksége alatt 1973. január 15-től két havannai központi filmszínházban bemutatásra kerülnek a Mihai Viteazul, Pădurea spînzuraţilor, Răscoala és Cîntecele mării című román filmek.

■

A lengyel főváros felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából a Kultúra és Tudomány Palotájának kongresszusi termében a Népi Egységfront varsói bizottsága díszelőadást tartott a főváros élmunkásai részére. A városházán kitüntetéseket nyújtottak át.

Az esemény alkalmából felavatták a Varsóról szóló plakátok kiállítását, a város felszabadításáért elesett hősök emlékműveinél és sírjainál virágcsokrokat és virágkoszorúkat helyeztek el.

■

Szerdán törvényrendeletet írt alá Ferdinánd Marcos, a Fülöp-szigetek elnöke az ország új Alkotmányának életbe léptetéséről. Az Alkotmány fontosabb előirányzatait csaknem 35 000 állampolgári gyűlésen vitatták meg — közli a United Press International és az Associated Press. Ugyanakkor Marcos elnök törvény-rendeletével az 1972. szeptemberében bevezetett ostromállapotot meghatározatlan időre meghosszabbították.

Az új Alkotmány az elnöki rendszert parlamenti kormányzási rendszerrel helyettesíti. Az új választásokig továbbra is Ferdinand Marcos látja el az elnöki teendőket, valamint a miniszterelnöki tisztséget is.

■

A Biztonsági Tanács elvben elfogadta Panama Köztársaság kormányának azt a meghívását, hogy a tanács március 15 és 21 között Ciudad de Panamában tartsa üléseit.

Mint ismeretes, a panamai kormány bejelentette, hogy a Biztonsági Tanács elé akarja terjeszteni a Panama-csatorna övezete közigazgatás kérdését és szeretné, ha — a jobb dokumentálódás érdekében — a tanács Ciudad de Panamában ülésezne.

■

Január 22-én és 23-án Georges Pompidou francia elnök meghívására Willy Brandt, Németország SZK kancellárja hivatalos látogatást tesz Franciaországban.

■

A Volkswagen céghez tartozó Audi/NSU autógyár bejelentette, hogy pénzügyi nehézségek miatt megszüntetj a NSU—1000 és a NSU—1200 gépkocsitípus gyártását.

Az amerikai monopóliumok a múlt évben rekordnyereséget értek el. Az átlagos növekedés 1972-ben 15,5 szazalekot tett ki, az össznyereség pedig elerte az 55,7 milliárd dollárt. Ez az összeg meghaladja az 1967. évi nyereségeket. Az élet ugyanakkor 1967-hez viszonyítva 26,9 százalékkal drágult.

■

A párizsi Gif-sur-Yvette városnegyedben szerdán újabb megbeszélésre került sor a párizsi Vietnam-értekezleten részt vevő VDK-beli és amerikai küldöttség szakértői között. A megbeszélésen Vietnam DK részéről Nguyen Co That külügyminiszter-helyettes, az Egyesült Államok részéről pedig William Sullivan külügyminiszter-helyettes vett részt.

■

Az amerikai Munkaügyi Minisztérium adatai szerint 1972-ben az USA-ban 5100 sztrájk volt 1 700 000 munkás és tisztviselő részvételével.

Az összeurópai biztonsági és együttműködési konferenciát előkészítő megbeszélések szerdán a napirendi pontok vitájával folytatódtak. Felszólalt Ausztria, Svájc, Svédország, Törökország és Románia képviselője.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii út 91. szám. Telefon 124-14, 116 92, 130 87, 151 07, 146 74. Kiadóhivatal: 128 34. Nyomda: 120 73. Ip. Arad. 60 168